

WATERSCHAP

„de Binnenpolder van
Geffen”

GELEGEN ONDER DE GEMEENTEN

GEFFEN en OSS.

Snelpersdrukkerij
J. H. POELL—DE ROOIJ,
's-HERTOGENBOSCH.

sch.

gec / (0) 25646 4. 25 33.112
ERQ-V
Wet.
geen wet
R. 2004
320

WATERSCHAP
„DE BINNENPOLDER VAN GEFFEN”

GELEGEN ONDER DE GEMEENTEN

GEFFEN EN OSS.

25-11-8501/20

Grootte van het Waterschap: { werkelijke 216 Hectaren,
belastbare 215 „

Personeel van het Waterschapsbestuur op 1 Januari 1894:

VOORZITTER, P. VAN DER HEIJDEN, te Geffen.
LID, M. HEIJMANS, te »
» G. VAN ERP, Lzn. te »
SECR.-PENNINGMEESTER, P. L. VAN ERP, te »

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1198 0699

DIJKEN ONDER BEHEER VAN HET WATERSCHAP:

De Zomerdijk lang 5425 Meter.

KUNSTWEGEN IN ONDERHOUD BIJ HET WATERSCHAP:

Geene.

VOORNAAMSTE WATERLEIDINGEN:

De Papendijksche lang 1838 Meter.

De Heegster » 964 »

De Middelveldsche » 1879 »

De Leiwegsche » 981 »

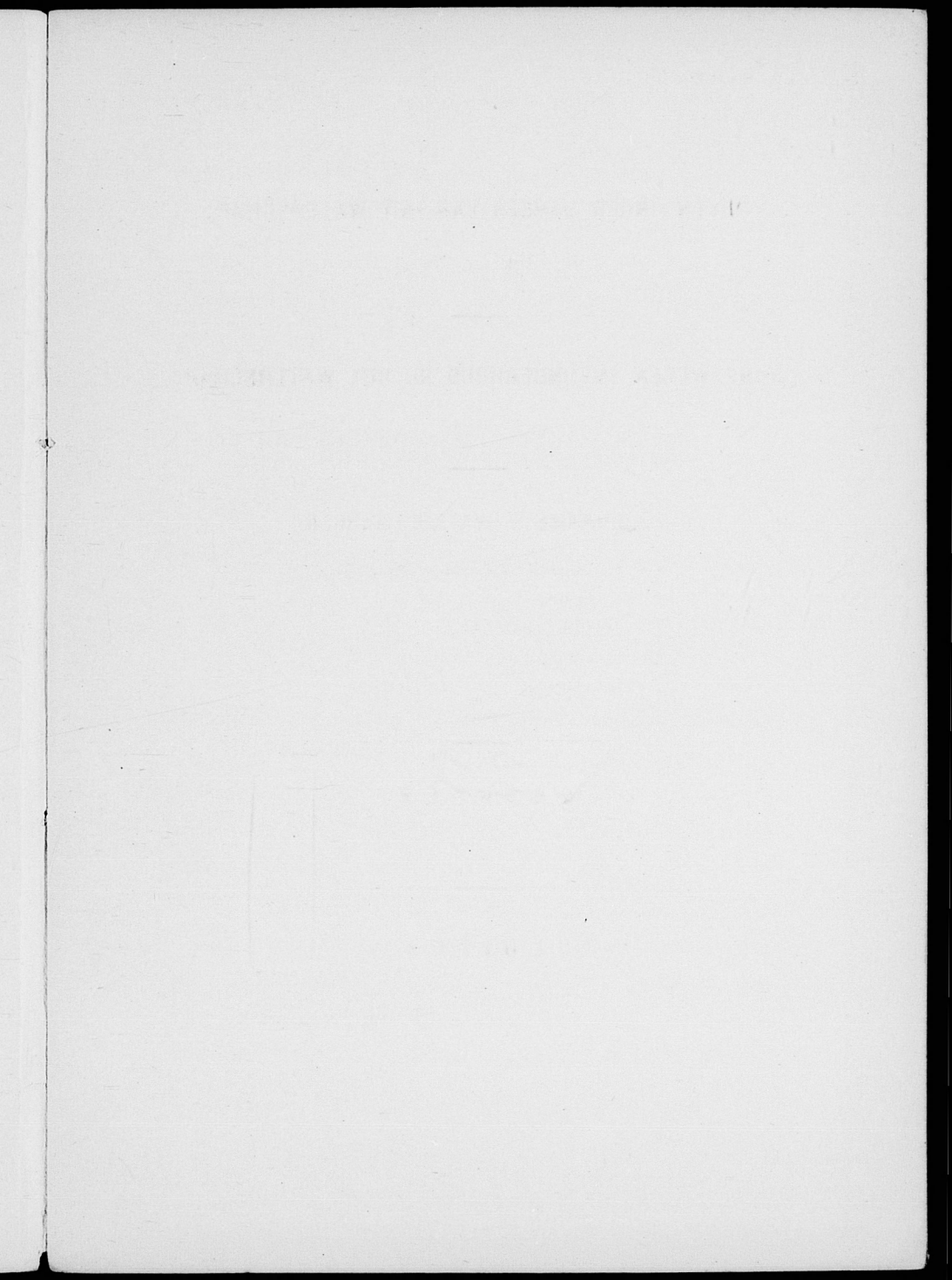
De Bergstraatsche » 1163 »

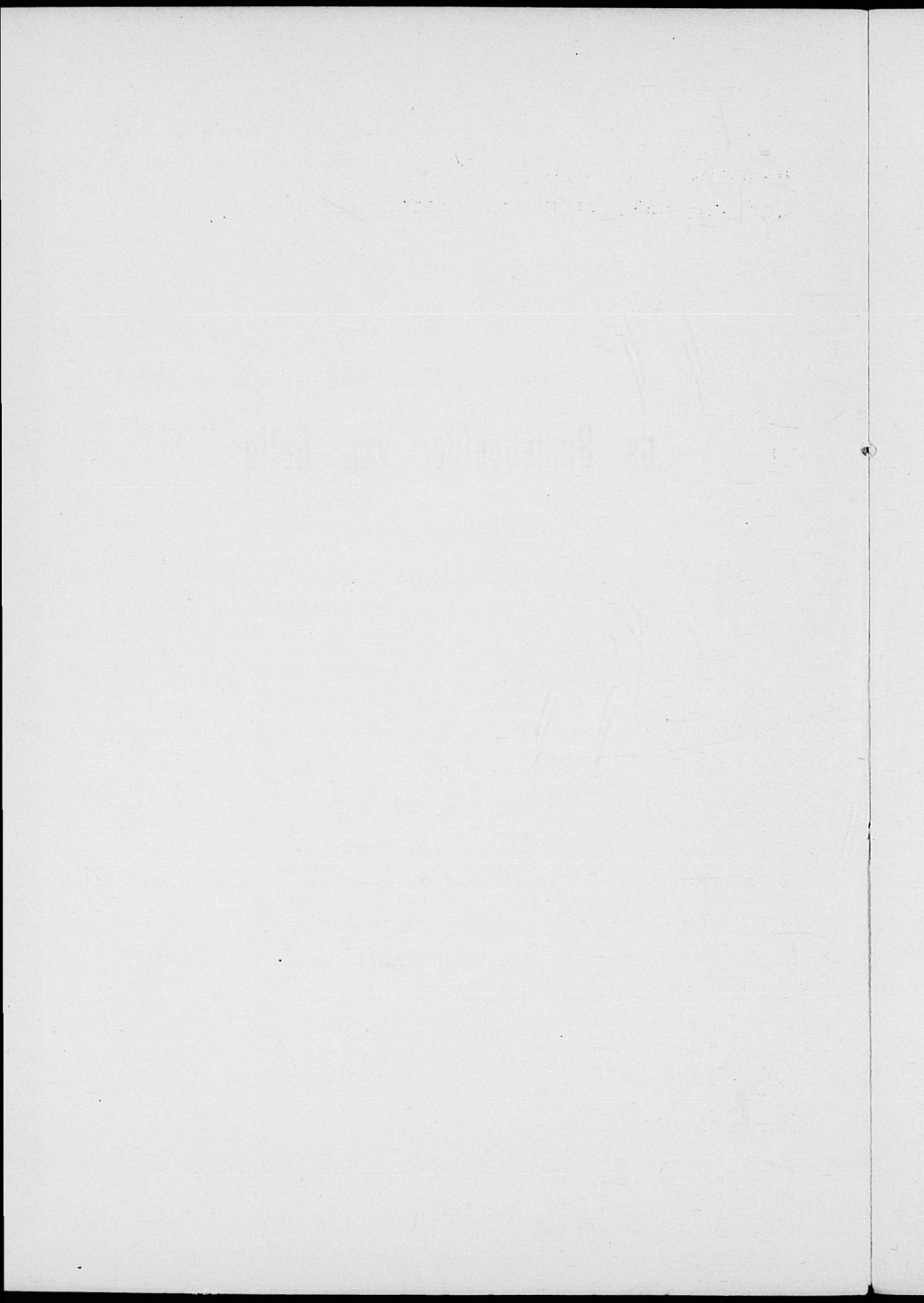
B R U G G E N:

Geene.

S L U I Z E N:

Geene.

Instituut voor Rechtsgeschiedenis
der Rijksuniversiteit te Utrecht

WATERSCHAP
„de Binnenpolder van Geffen.”

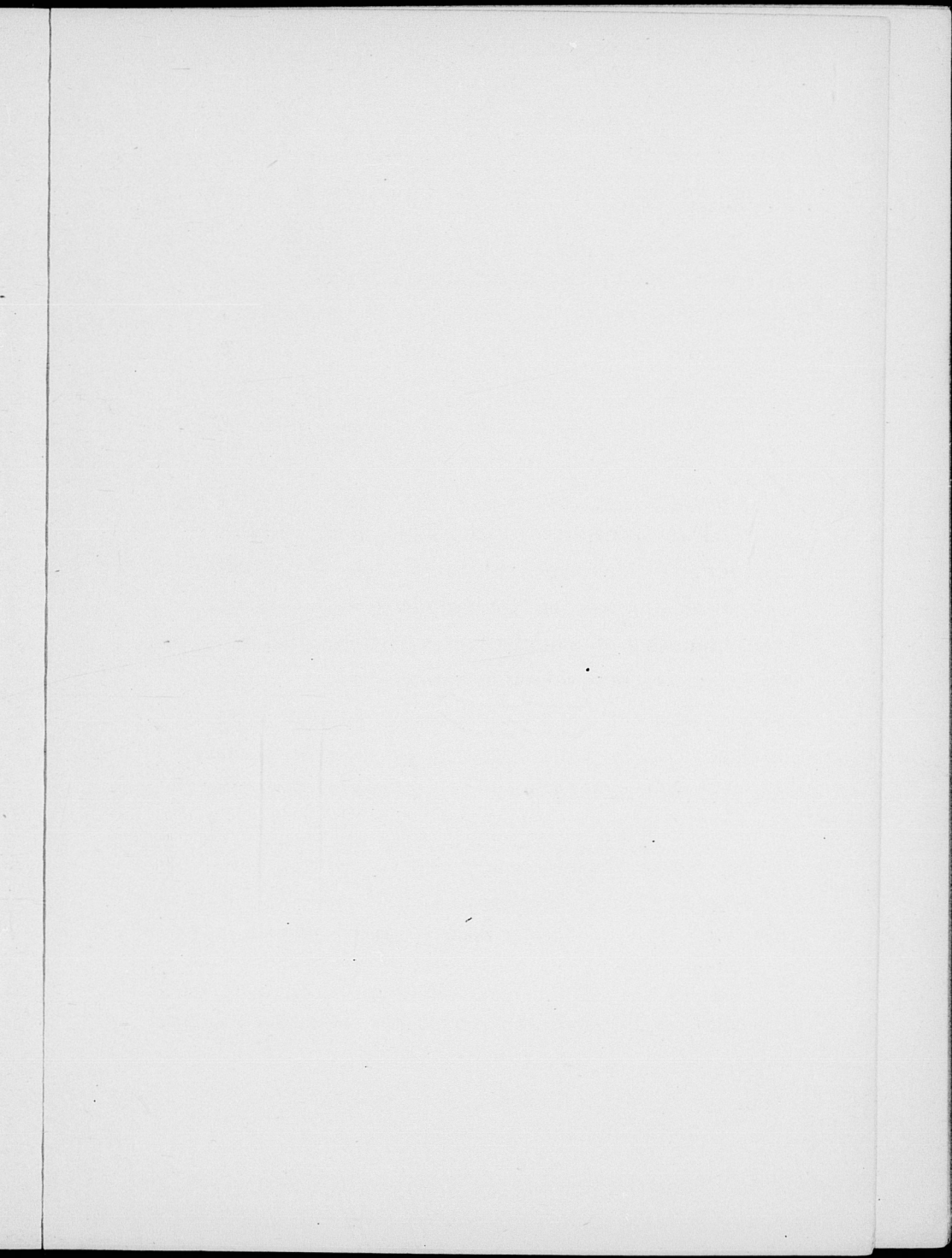
Eenige eigenaren van gronden onder de gemeente *Geffen*, voordurend nadeel ondervindende van winterwater, komen den 21n October 1853 bij elkander, en besluiten om door inpoldering der gronden door middel eener bedijking, dat nadeel in het vervolg te voorkomen.

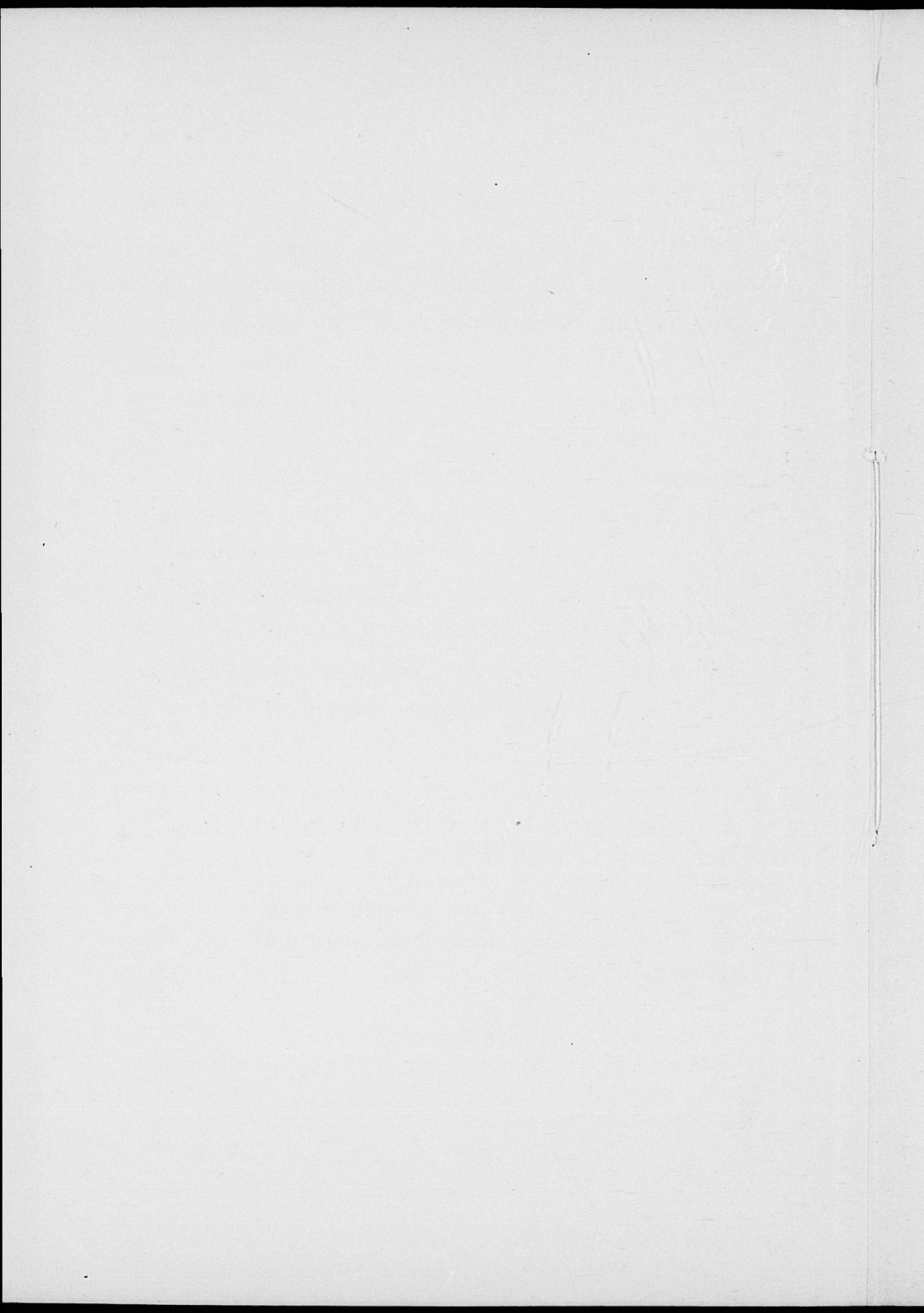
Zij benoemen uit hun midden eene commissie, aan welke wordt opgedragen datgene te doen, wat kan strekken ter uitvoering van hun besluit en wenden zich al dadelijk bij adres tot de Staten

dezer provincie, daarbij onder opgaaf van den kring der gronden verzoekende, dat die eigendommen tot binnenpolder worden verklaard of wel indien daartoe op dit oogenblik niet zou kunnen worden besloten, dat alsdan in de bevoegdheid tot oprichting van dien polder voorloopig worde toegestemd, ten einde de bereids aangevraagde oprichting van den daarmede in verband staanden binnenpolder van *Nuland* niet worde vertraagd.

Dat adres is in de Statenzitting van 3 November 1883 gesteld in handen der vierde commissie der Staten tot onderzoek en verslag, welke commissie in de zitting van den 10n November d. a. v. het volgende rapporteert:

»Uwe commissie heeft de eer aan Uwe vergadering als »slotsom van haar onderzoek mede te deelen, dat het ver- »zoek van ingelanden van *Geffen* om een gedeelte der gemeente tot binnenpolder te verklaren, vooralsnog voor »geen gunstige beslissing vatbaar schijnt, op grond, dat »deze zaak niet genoegzaam is geïnstrueerd en tot klaar- »heid gebracht en stelt aan Uwe vergadering voor om »de stukken tot dit onderwerp betrekkelijk, te verzenden »naar de Gedeputeerde Staten, ten einde nadere inlichtin-

»gen in te winnen en zoo doende deze zaak tot rijpheid
»te brengen.

«(*Was geteekend*) BIJVOET, *Voorzitter*.
ROELS, *Rapporteur*.

Overeenkomstig het voorstel der commissie is
in die zitting besloten.

Nadat door Gedeputeerde Staten met de door
belanghebbende eigenaren benoemde commissie
over de onderwerpelijke aangelegenheid herhaaldelijk
is onderhandeld, en inmiddels een tal bezwaar-
schriften tegen het voornemen tot inpoldering, wat
betreft den aangegeven kring in verband met de
te maken bedijking is ingebracht, zijn de stukken
om advies gesteld in handen van den Hoofd-
ingenieur van den Waterstaat in het 6e district
— Fijnje —, die onder dagteekening van 6
Juli 1854 No. 2223 het volgende aan Gedeputeerde
Staten rapporteert :

»Bij missieve van den 9n Juni jl. G. No. 44, Afdeeling

»Politie, werd door UEdelGrootAchtbare mij om bericht
»en raad gezonden, een adres van grondeigenaren in de
»gemeente *Geffen*, met eene kaart en verdere bijlagen,
»strekkende om de daarbij aangeduide landen onder die
»gemeente tot binnenpolder te verklaren, en diensvolgens
»geheel watervrij in te dijken.

»Onder terugzending van stukken en van de kaart,
»waarop de ontworpen dijk met eene donkere bruine
»kleur is aangegeven, heb ik de eer te berichten :

»Dat de voorgenomen bedijking der landen onder de
»gemeente *Geffen* zal bestaan :

»1o. In het tot boven den hoogstbekenden waterstand
»opwerpen van eenen keerdijk, tevens tot rijweg dienende
»in aansluiting met den geprojecteerden dijkweg onder
»de gemeente *Nuland*, beginnende aan de grensscheiding
»dier gemeente of aan den zoogenoemden Koppeldijk en
»strekkende tot aan de Geffensche kerk, lang 825 el.
»Met de vereischte onteigeningen, alsmede benevens het
»verleggen van een sluisje en twee duikers globaal bere-
»kend op eene som van f 4600.—

»2o. In het verzwaren en tot als boven
»verhoogen van den zomerdijk, van af de Gef-
»fensche kerk tot op zekere hoogte in de Gef-
»fensche heide aan het einde van het zooge-
»naamde Woud onder *Oss*, lang 3700 ellen, met
»de noodige onteigeningen enz. globaal be-
»rekend op - 9400.—
f 14000.—

»Dat deze bedijking even nuttig is, als die van eenige

»landen onder Nuland, waarmede ze in onmiddellijk verband staat, en waaromtrent ik de eer had U, Mijne Heeren, bij mijn rapport van den 2n November jl. No. 3211 »het belang aan te toonen.

»Door de onderwerpelijke bedijking worden bijna 550 »bunders vruchtbare grond en 125 huizen met schuren, »stallen en andere getimmerten van het winterwater be»vrijd, zeer zeker belangrijk genoeg, om deze onderneming »te ondersteunen en gunstig aan te bevelen, ofschoon dan »ook door eenige daarbij betrokken grondeigenaren, waar»van ik de eer heb hierbij eenen staat met de hoegroot»heid hunner bezittingen over te leggen, daartegen bezwa»ren zijn ingebracht, welke zooals na gedaan onderzoek »gebleken is, van allen grond onthloot zijn.

»Het valt niet te ontkennen dat de eene gelande in deze »bedijking meer belang heeft dan de andere, doch op het »overgelegde extract uit de kadastrale leggers der landen »onder de gemeente *Geffen* komt, voorzooveel kan worden »nagegaan en die in deze bedijking begrepen zijn, geen »enkel landeigenaar voor, die men zeggen kan, daaruit »hoegenaamd geen nut te zullen trekken. De ingebrachte »reclames komen mij derhalve overdreven en ongegrond »voor, te meer, omdat uit bovengemelden staat blijkt de »meeste reclamanten in vergelijk van de geheele opper»vlakte, daarin onbeduidende bezittingen hebben.

»Ter bestrijding der kosten voor de daarstelling en het »onderhoud der verlangde bedijking, zal natuurlijk eene »geldelijke heffing op de polderlanden moeten plaats heb»ben, doch waartegen de voordeelen, welke uit deze be-

»dijking volgen, ruim zullen opwegen en in vergelijking
»van de onheilen en aanzienlijke schaden, die daardoor
»worden afgeweerd, van onbeduiden aard zijn, als kun-
»nende die kosten in den tijd van twaaf jaar, tegen eene
»jaarlijksche betaling van *f* 3.— per bunder, met inbegrip
»der interessen, geheel worden gedekt.

»De billijkheid vordert evenwel, dat deze omslag plaats
»hebbe, in reden van het belang, dat elk eigenaar in deze
»bedijking hebben zal, en bijgevolg den eenen meer, den
»anderen daarentegen minder in de benoodigde kosten
»zal behooren bij te dragen en dit aldus door eene daar-
»toe te benoemen, geheel onpartijdige commissie geregeld
»wordende, zoo betwijfel ik niet of de voorgestelde bedij-
»king zal algemeen bijval vinden en weldra het groot be-
»lang, dat daarin ter afwering van aanzienlijke schaden bij
»hoogwater bestaat, doen erkennen.

»Ik vermeen derhalve op grond van het bovenstaande
»gunstig voor de polderverklaring der betrokken landen
»onder *Geffen* te mogen adviseeren.

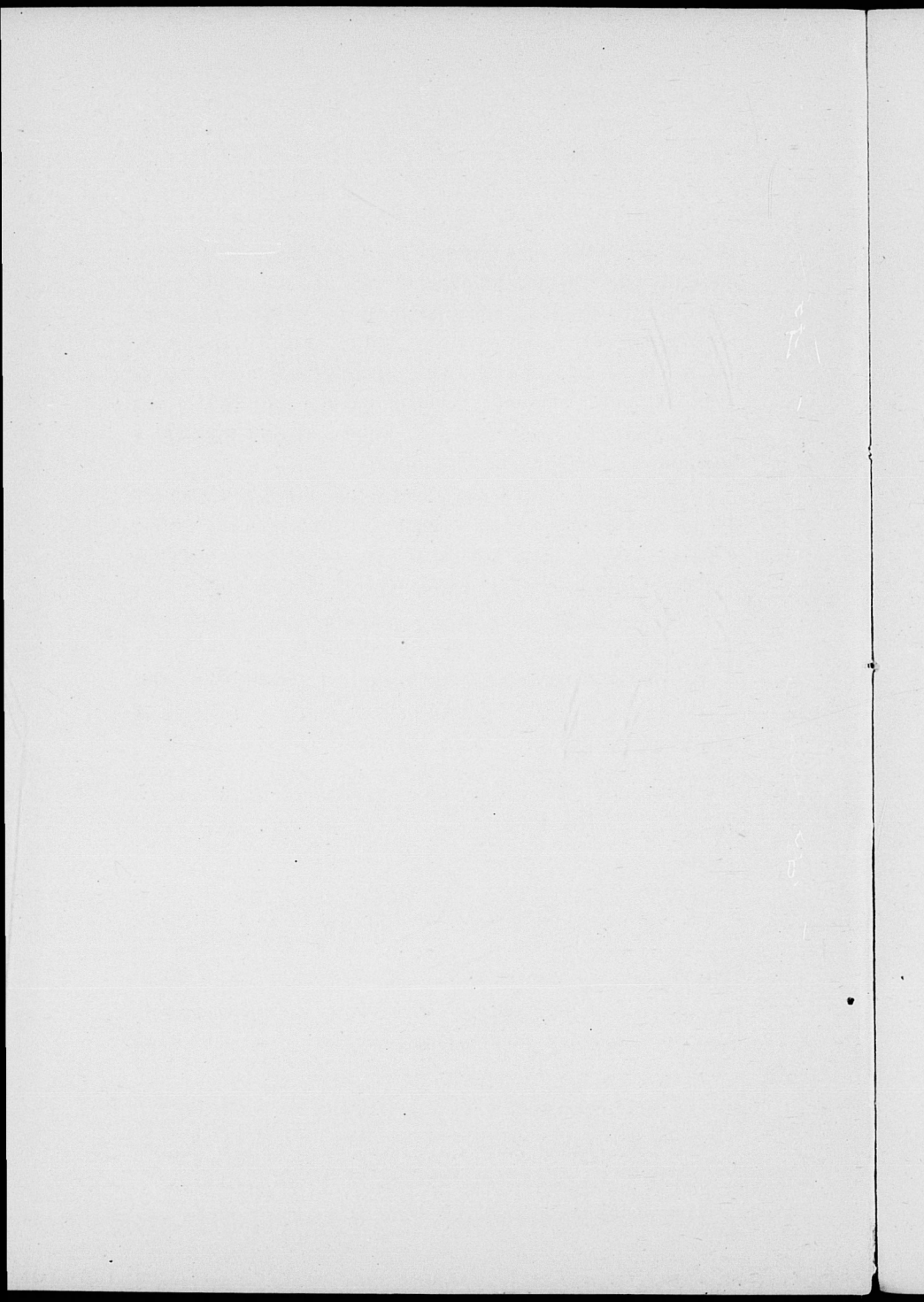
Bij brief van 7 Juli 1854 G. No. 28. zenden
Gedeputeerde Staten de stukken omtrent deze
aangelegenheid aan de Staten met de volgende
beschouwingen:

»Blijkens het rapport van den Hoofdingenieur zijn de

elijking
ardoor
s kun-
eene
begrip

laats
deze
den
sten
aar-
eld
lij-
oe-
bij

e
n

»tegen de ontworpen inpoldering ingebrachte bezwaren
»als overdreven en ongegrond te beschouwen. Wij kunnen
»ons met dat rapport geheel vereenigen en meenen alzoo
»de inwilliging van der adressanten verzoek te mogen
»aanraden.

Voor het geval, dat bij uwe vergadering daartegen geene
»bedenkingen mochten bestaan, hebben wij de eer aan
»haar voor te stellen op het onderwerpelijk verzoek te
»nemen de volgende beschikking :

»De Staten der provincie Noordbrabant hebben besloten:
»de grondeigendommen gelegen in den geprojecteerden
»polder onder de gemeente *Geffen* volgens nevensgaande
»staat en kaart, worden verklaard tot binnenpolder.”.

In de zitting der Staten van denzelfden dag
zijn de stukken gesteld in handen der vierde
afdeeling.

Het door die afdeeling uitgebracht rapport, ge-
dagteekend 12 Juli d. a. v., luidt ter zake :

»Na een nauwkeurig onderzoek der tot de zaak betrekke-
»lijke en op den inventaris vermelde stukken, is het aan
»Uwe afdeeling voorgekomen, dat de voorgenomen inpol-
»dering zich ook zoude uitstrekken tot eigendommen,
»welke buitendijks zouden blijven en alzoo door die inpol-
»dering niet zouden worden gebaat.

»En daar het niet blijkt, waarom die landerijen evenwel
»in die inpoldering zouden worden opgenomen, noch ten
»anderen of zonder inbegrip dezer eigendommen de tot
»polderverklaring in de bedoeling der adressanten is ge-
»legden, zoo vermeent Uwe afdeeling, dat dit punt nader
»zoude dienen te worden toegelicht en zij heeft derhalve
»de eer aan Uwe vergadering in overweging te geven, de
»stukken te dien einde, nader te stellen in handen van
»Gedeputeerde Staten.

(get.) BIJVOET, Voorz.

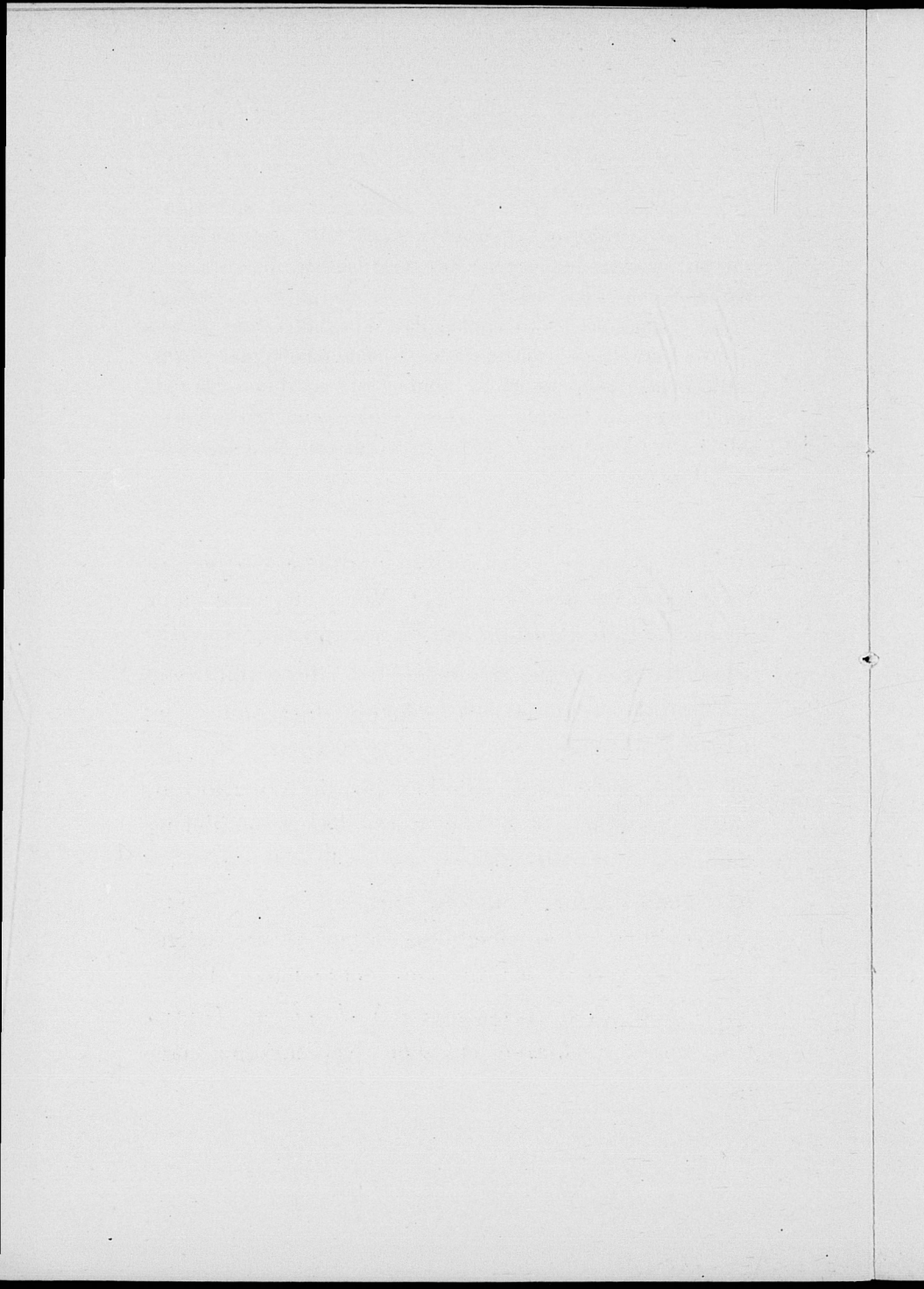
» C. VAN RIJCKEVORSEL, Rapp.

In de zitting der Staten van 13 Juli 1854 is
overeenkomstig het voorstel der afdeeling besloten.

Nadat op nieuw door Gedeputeerde Staten met
de door belanghebbenden benoemde commissie in
briefwisseling is getreden, zonder echter tot eene
afdoening te kunnen geraken, schrijven Gedeputeeerde Staten aan den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6e district bij brief van 5 September 1854, G. no. 58 o. a. :

»De correspondentie dienaangaande met de commissie
»tot die polder verklaring gevoerd, is van dien aard dat :

»1o. daaruit met geen zekerheid kan worden opge-
»maakt, welke landerijen tot den daar te stellen polder
»zouden behooren, noch

»2o. waar de juiste ligging van den dijk zoude wezen.

»Wij nemen de vrijheid U te verzoeken deze zaak in ver-
»dere behandeling te willen nemen en ons dienaangaande
»zoodanige inlichtingen te willen mededeelen als geschikt,
»om deze inpoldering te kunnen voordragen bij de najaars-
»vergadering.

Hierop antwoordt die Hoofdamtenaar bij schrij-
ven van 30 October 1854 No. 3364, dat door
de gemeenten *Nuland* en *Geffen* nog niet bepaald
is overeengekomen. Omtrent het juiste punt van
aansluiting van den te maken dijk onder die
beide gemeenten, en alzoo als daarvan afhanke-
lijk, niet met zekerheid kan worden opgegeven,
welke landerijen onder de voorgenomen inpoldering
behooren te worden begrepen, noch ook niet waar
de juiste ligging van den dijk zal wezen, waar-
omtrent het alzoo noodig is, alvorens die aange-
legenheid verder te kunnen behandelen, dat de
beide betrokken gemeenten *Nuland* en *Geffen*
zich nader verklaren en eene overeenkomst aan-
gaan."

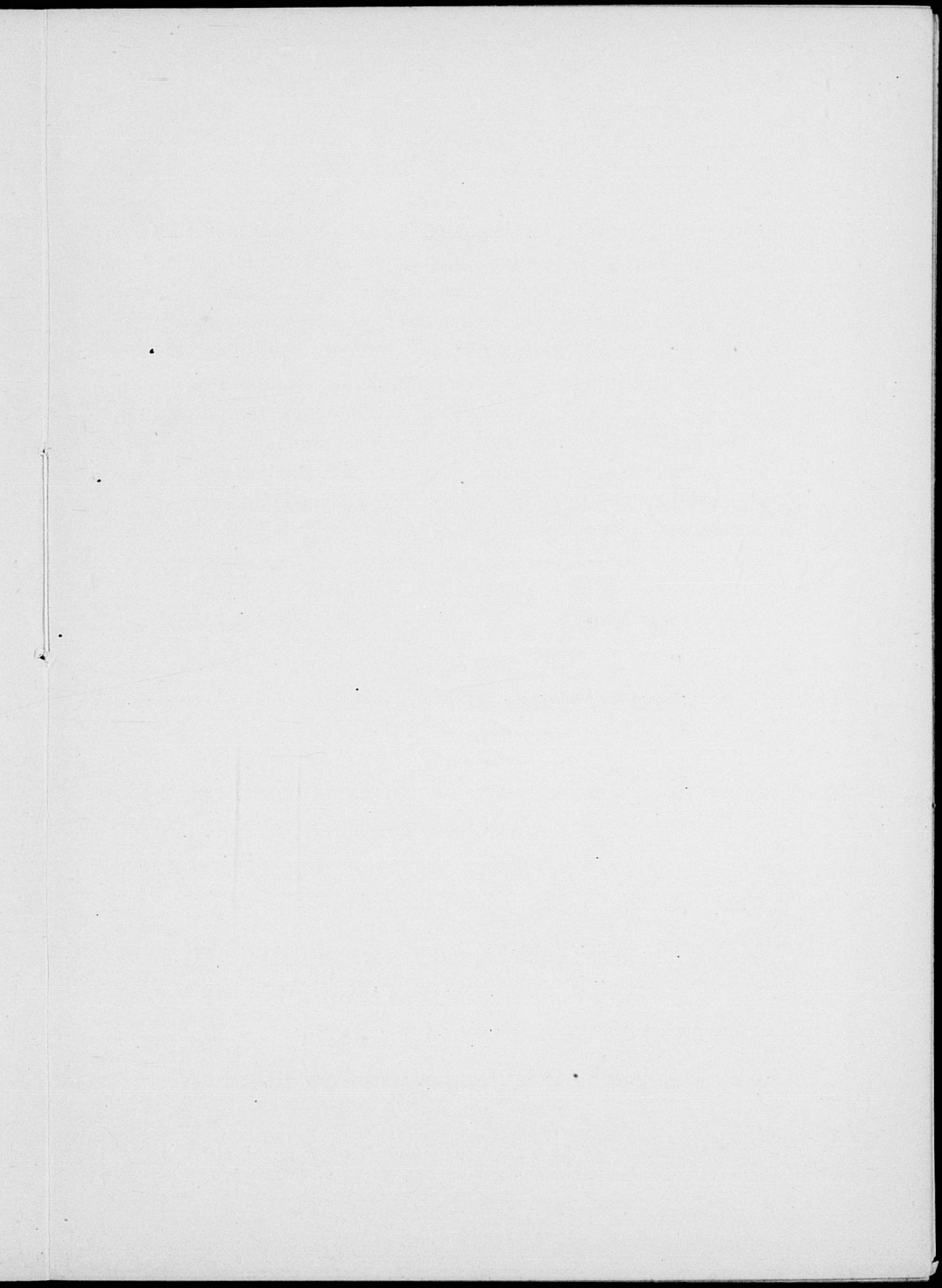
Hierna is de overeenkomst hier bedoeld tusschen de gemeenten *Nuland* en *Geffen* den 16n November 1854 gesloten.

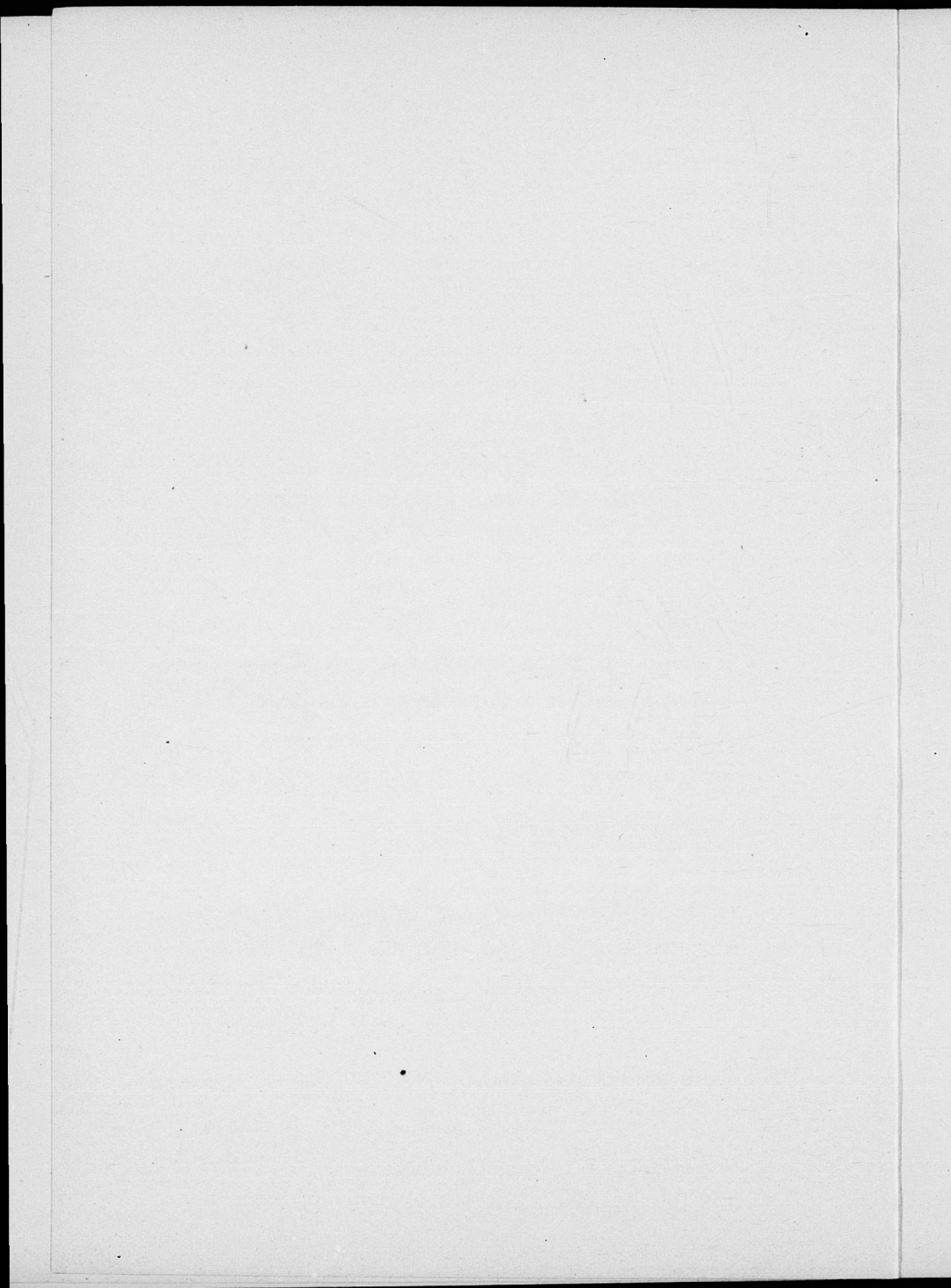
Met het overeengekomen punt van aansluiting van den te maken dijk heeft zich de Hoofdingenieur van 's Rijkswaterstaat in het 6e district kunnen vereenigen, zooals blijkt uit diens schrijven aan Gedeputeerde Staten van 23 Mei 1855 no. 1527.

Bij brief van 6 Juli 1855 G no. 36 bieden Gedeputeerde Staten vergezeld van al de bijlagen aan de Staten ter vaststelling aan een ontwerpbesluit, waarbij eenige onder de gemeenten *Geffen* en *Oss* gelegen gronden tot polder worden verklaard.

Door de 1e afdeeling, in wier handen die stukken gesteld zijn, werlt in de Statenzitting van 10 Juli 1855 het volgende verslag uitgebracht :

Ingevolge besluit Uwer vergadering van den 6n dezer

»werden aan de 1e afdeeling om onderzoek en verslag
»gezonden een brief van Gedeputeerde Staten van den
»6n dezer G. no. 36 met onderscheidene stukken, betref-
»fende de gevraagde inpoldering van gronden onder Gef-
»fen en Oss. Daarbij wordt onder anderen aangeboden
»een ontwerp-besluit, ten einde de bewuste gezamenlijke
»landerijen tot polder te verklaren.

»Het is der afdeeling bij het onderzoek der stukken
»voorgekomen, dat de zaak thans tot de hoogte is ge-
»bracht om haar beslag te erlangen en meent zij derhalve,
»de nuttigheid der inpoldering besessende, onder mede-
»overlegging der stukken aan de vergadering te moeten
»voordragen om tot de vaststelling van het ontwerp-be-
»sluit over te gaan.

(get.) B. J. MUTSAERS.

» J. A. GERLAAR, Junior.

In diezelfde zitting is overeenkomstig het voor-
stel der 1e Afdeeling besloten.

Het besluit luidt :

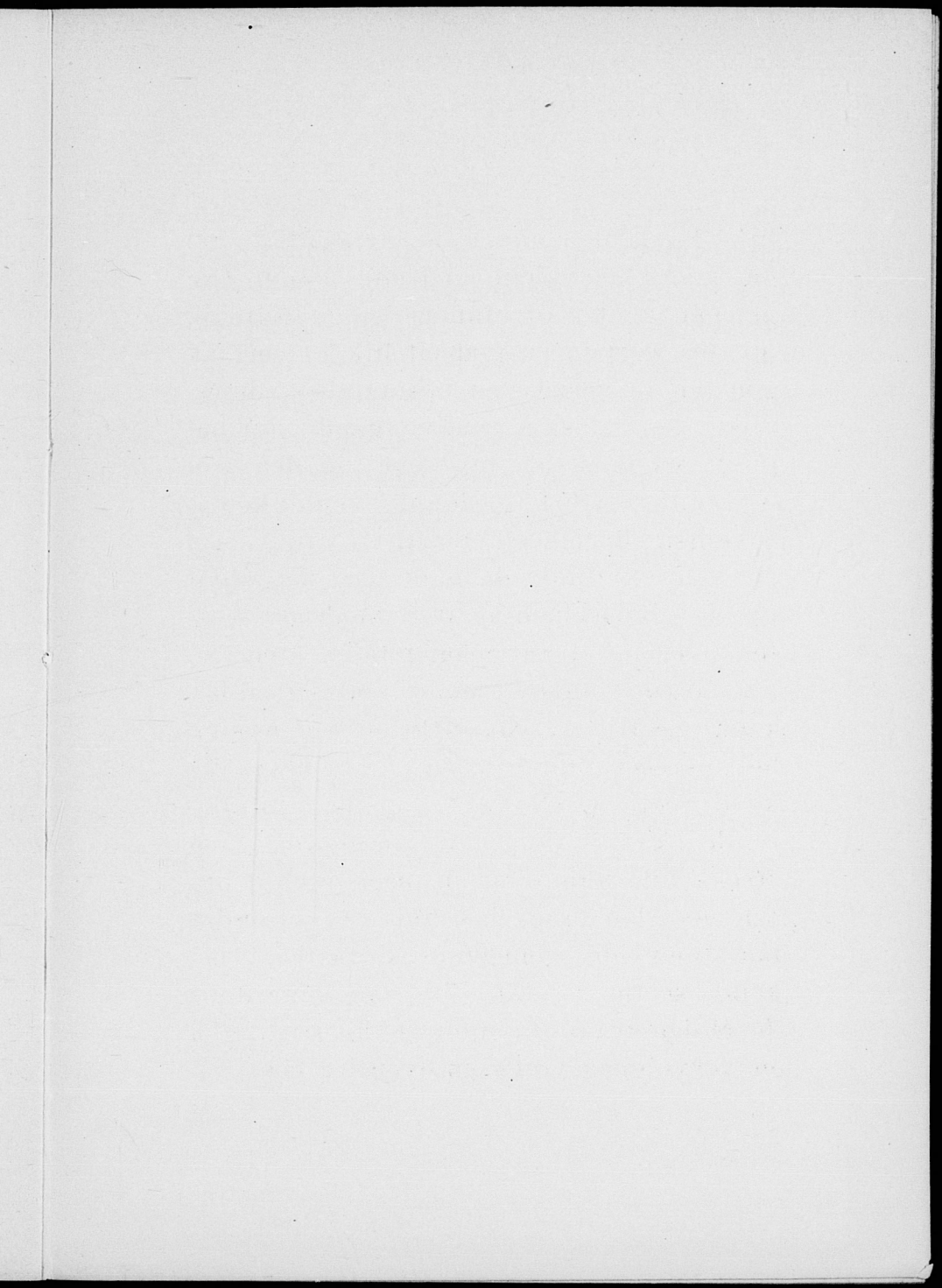
De Staten van Noord-Brabant (*)

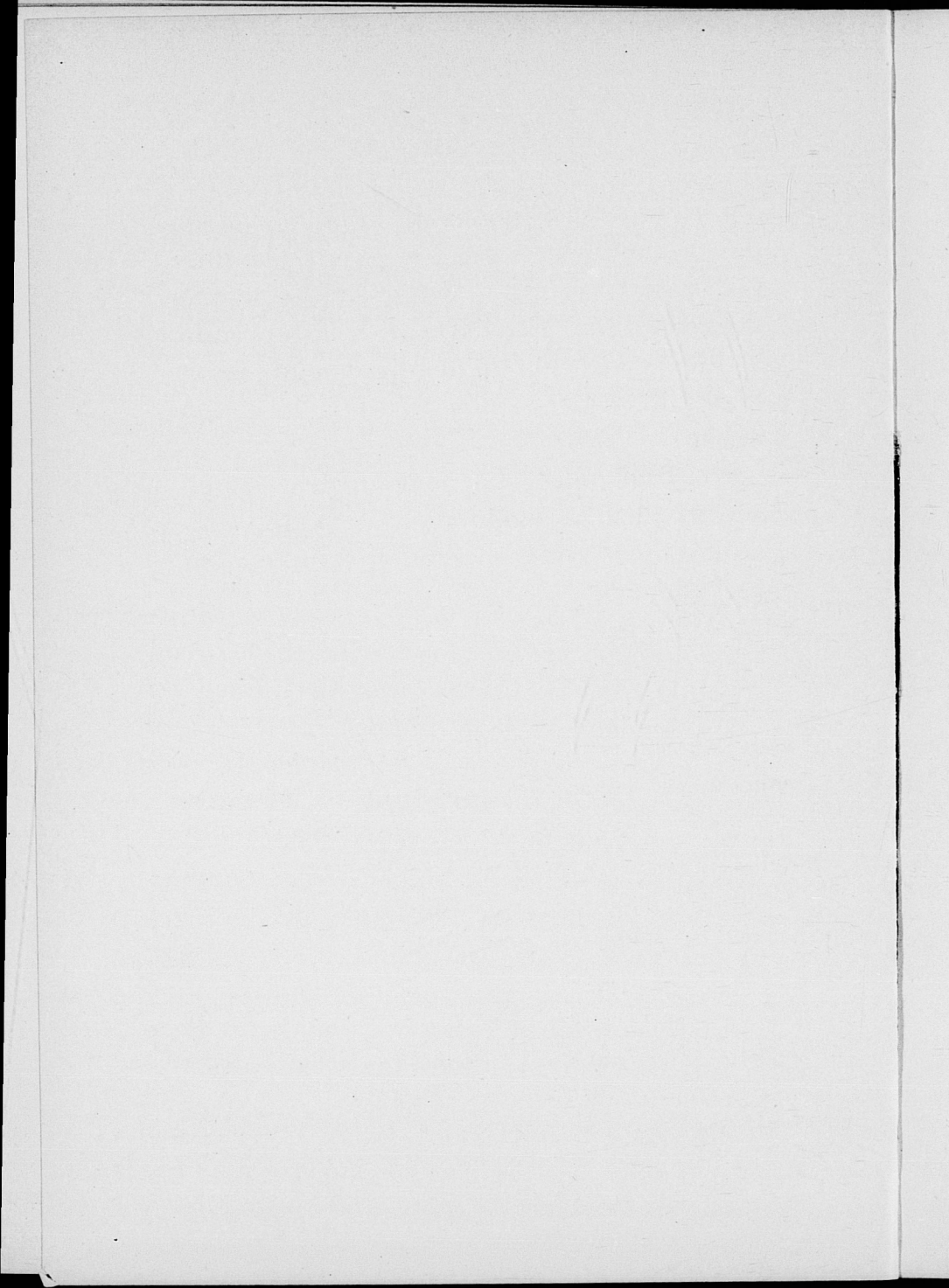
Hebben besloten als volgt :

„1. Tot polder te verklaren de gezamen-

Zie besluit van 6 November 1873 hierachter,

„lijke landerijen onder de gemeente *Geffen*
„en voor een klein gedeelte onder *Oss*,
„gelegen achter of binnen den gedeeltelijk
„op te werpen en gedeeltelijk te verhoo-
„gen en te verzwaren bestaanden zomer-
„dijk, ten westen aanvangende op het
„punt vastgesteld bij eene op den 16n
„November 1854 gesloten overeenkomst
„tusschen de gemeentebesturen van *Nuland*
„en *Geffen*, zijnde de kant van den sloot
„op de grensscheiding dier beide gemeen-
„ten over de straat gelegen ten oosten van
„het perceel onder *Nuland*, kadastraal be-
„kend Sectie A. No. 408 en ten westen
„het perceel onder *Geffen*, kadastraal be-
„kend Sectie C. No. 103, op de bijbehoo-
„rende kaart door A. aangewezen en
„strekkende van dáár in eene rechte lijn
„ten noorden langs het huis en erf onder
„laatstgemelde gemeente, kadastraal be-
„kend sectie C. No. 79, van dáár door
„de Molenstraat tot nabij de kerk te *Geffen*
„en vervolgens langs en over den bestaan-

„den Zomerdijk, tegen de hooge gronden
„ter wederzijden van de grensscheiding
„tusschen *Geffen* en *Oss* ten Zuiden van de
„zoogenaamde Elzenstraat verstervende,
„in dier voege als op de bijgevoegde kaart
„door de letters van A tot R is aange-
„wezen.

„2. Te bepalen, dat de polderlasten moe-
„ten worden geregeld naar de kadastrale
„huurwaarde der daarbij betrokken lan-
„den en erven.

In de Statenzitting van 7 Juli 1856 is door
Gedeputeerde Staten aan de Staten ter vaststelling
aangeboden een ontwerp-reglement van beheer van
het waterschap, welk ontwerp in de Statenzitting
van 7 November 1856 is verworpen, als te veel
afwijkende van het reglement op het beheer der
dijken en polders in deze provincie.

Een nieuw ontwerp bijzonder reglement is daar-

na aan de Staten der provincie aangeboden in de zitting van den 7n Juli 1863 luidende:

BIJZONDER REGLEMENT, voor het waterschap
genaamd *de Binnenspolder van Geffen*.

»De Staten der provincie *Noord-Brabant*, hebben besloten
»vast te stellen het navolgende Bijzonder Reglement voor
»het Waterschap, genaamd *de Binnenspolder van Geffen*,
»gelegen onder de gemeenten *Geffen* en *Oss*.

ART. 1.

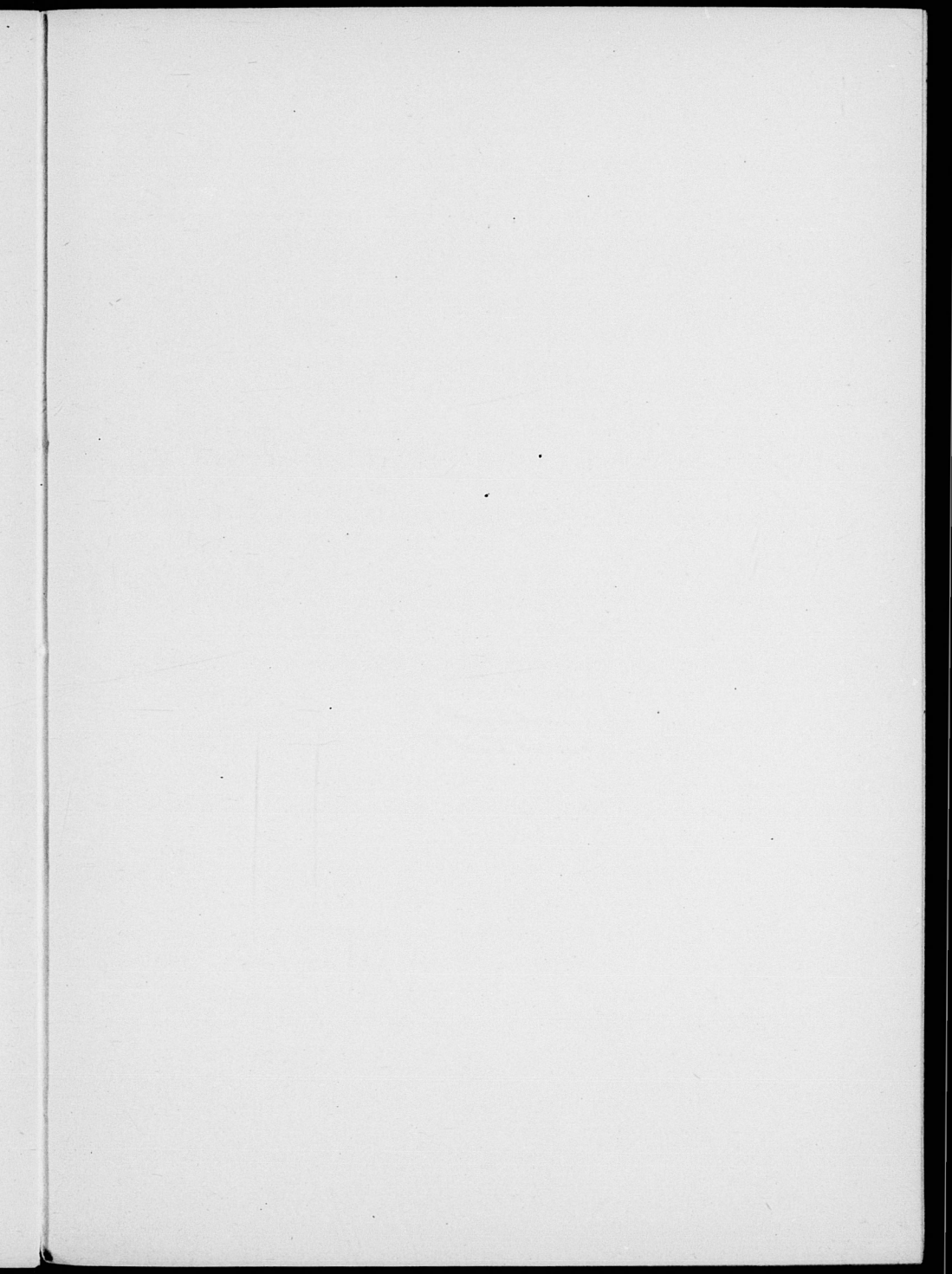
»Het waterschap bevattende al de perceelen opgenoemd
»in den staat, behoorende bij het besluit dezer vergadering
»van 10 Julij 1855, en nader aangeduid op eene schets-
»teekening door het waterschapsbestuur overgelegd, met
»uitzondering der perceelen, kadastraal bekend onder de
»gemeente *Geffen* sectie C. No. 79 tot en met 180 en 377,
»wordt bepaald door de navolgende grenzen:

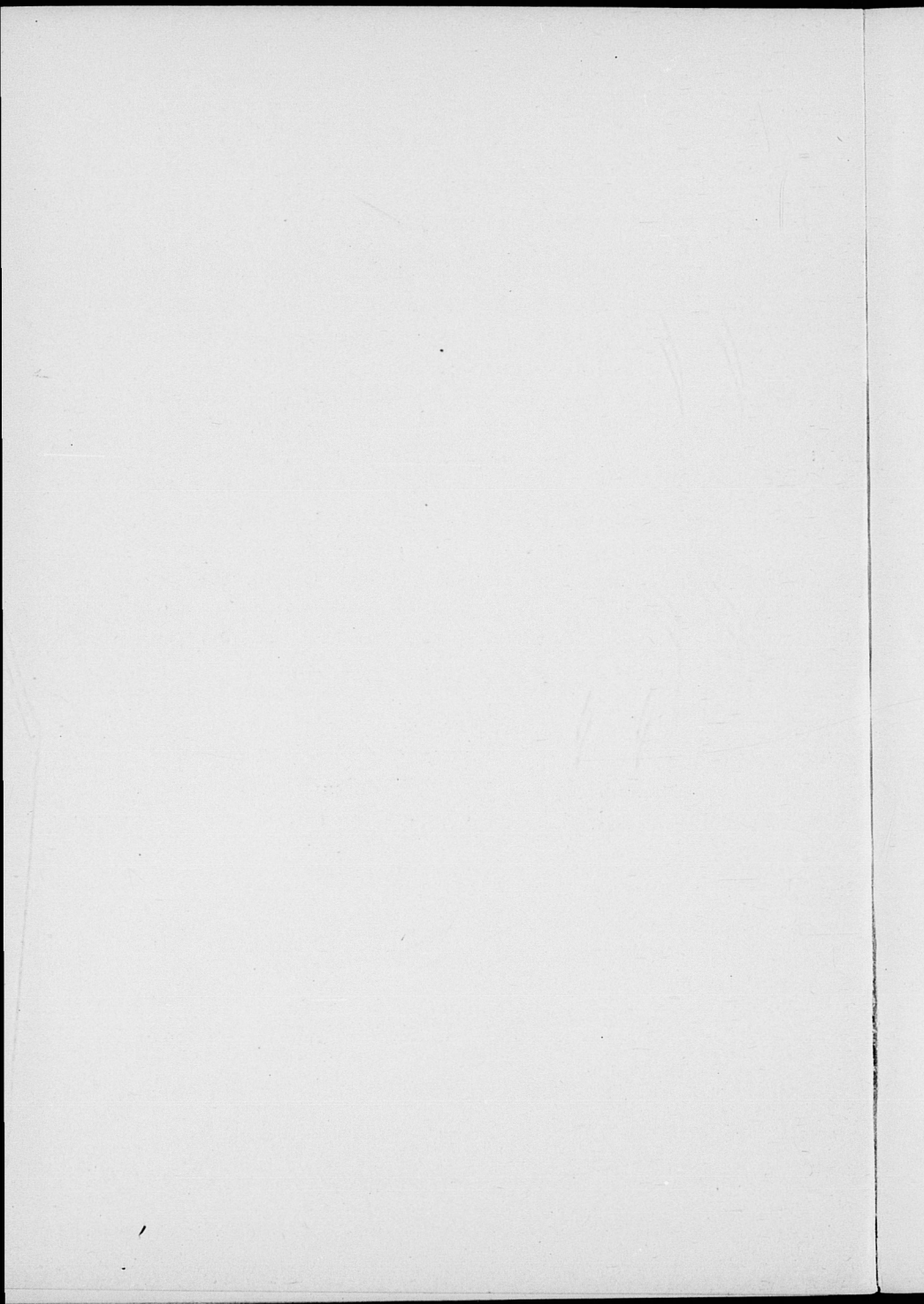
»TEN ZUID-WESTEN: de gemeente *Nuland*, ter plaatse
»genaamd *Turkeije*.

TEN ZUIDEN: de rijksweg van 's-*Hertogenbosch* naar
»*Grave*, ter plaatsen genaamd de *Papendijk*, het *Heike*, de
»*Tijberg* en de *Vaardriessen*.

»TEN ZUID-OOSTEN: de gemeente *Heesch*, ter plaatsen ge-
»naamd de *Bouwkamp* en de *Heide*.

TEN OOSTEN: de gemeente *Oss* ter plaatse de *Heide*.

»TEN NOORD-OOSTEN, TEN NOORDEN, TEN NOORD-WESTEN
»en TEN WESTEN: door den *Zomerdijk*, aanvang nemende
»aan de grenzen der gemeente *Heesch*, en loopende voorts
»over de gronden der gemeente *Oss* ter plaatse genaamd
»het *Woud* tot aan de *Bus*, over de gronden der gemeente
»*Geffen*, kadastraal bekend Sectie B. Nis. 1, 2, 3, 4, 5, 6,
»11, 12, 13, 126, 818, 891, 822, 823, 824, 825, 826, 827,
»828, 829, 793, 156, 830, 163, 887, 888, 789, 197, 196,
»193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186 en 182, Sectie C
»Nis. 1, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 183a, 184a, 1273, 1046 en 220,
»ter plaatsen genaamd de *Bergsche Hoven*, de *Bergstraat*, de
»*Broekstraat* en de *Elst*, wijders over de *Kerkstraat*, de
»*Vlijmsche straat*, de perceelen sectie C. Nis. 247, 248,
»249, 250a en 250, de *Wolfdijksche straat* en de perceelen
»sectie C Nis. 376, 370, 371, 378, 380, 381, 385, 586, 1440,
»1441 en 1445 ter plaatse genaamd de *Runt*.

ART. 2.

»Het Bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en twee Leden
»onder de benaming van Voorzitter en Leden.

ART. 3.

»De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 30.—, die
»van de Leden van het Bestuur voor ieder *f* 20.— en die
»van den Secretaris-Penningmeester *f* 50.—.

»Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen
»wordt genoten :

»door den Voorzitter *f* 1.50 ; door de Leden van het
»Bestuur ieder *f* 1.— ; door den Secretaris-Penningmeester
»*f* 1.50 per dag ; waarvan echter het gezamenlijk bedrag
»de som van *f* 30.— per jaar niet mag te boven gaan.

ART. 4.

«Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het
»Bestuur, daaronder de kantoor- en schrijfbehoeften van
»den Secretaris-Penningmeester begrepen, wordt bepaald
»op *f* 50.— per jaar.

ART. 5.

»De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden wor-
»den gehouden te *Geffen*.

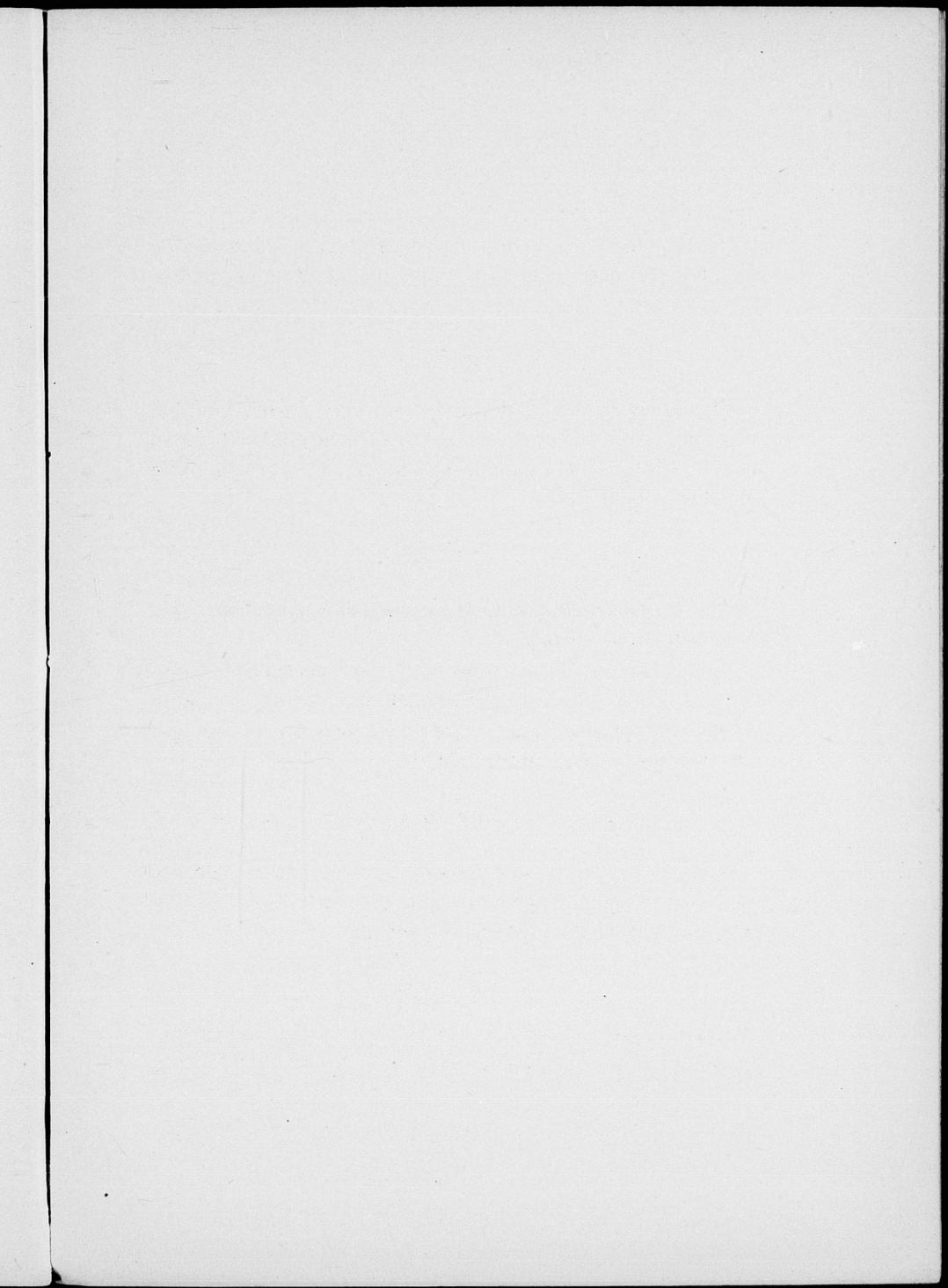
»De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen ge-
»schiedt door aflezing en aanplakking in de gemeente
»*Geffen*, ter plaatse waar en ten tijde waarop dit van ge-
»meentewege aldaar gebruikelijk is.

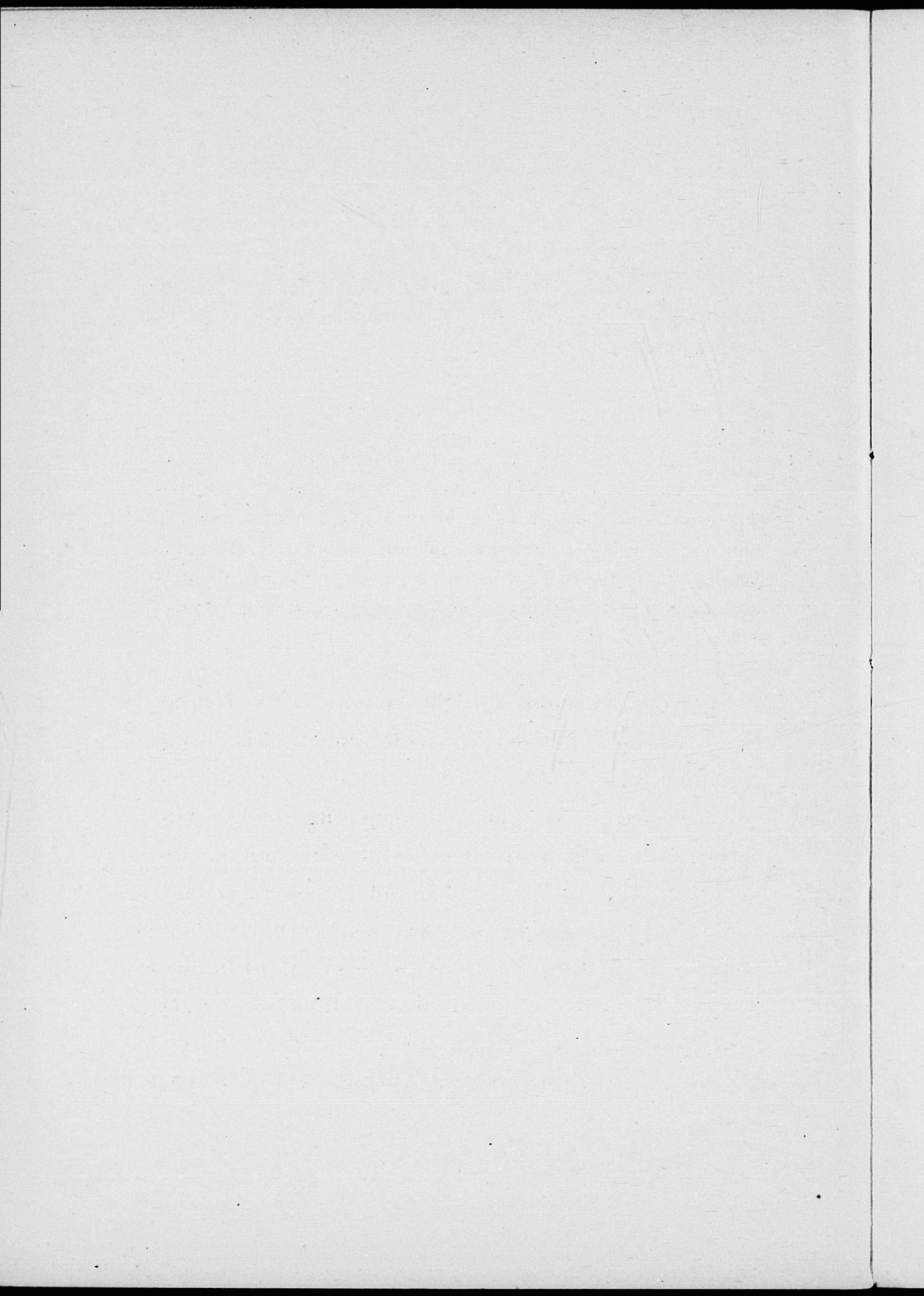
ART. 6.

»Jaarlijks wordt op den eersten Zaterdag der maand Mei
»aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording
»van het afgelopen dienstjaar gedaan.

ART. 7.

»Het bedrag, bedoeld bij Art. 56 van het Algemeen Re-
»glement, wordt bepaald op *f* 50.—

ART. 8.

»De kennisgeving van het voeren der schouwen en het »ter inzage leggen van stukken geschiedt op de wijze bij »art. 5 bepaald.

ART. 9.

De begrooting van *gewone* inkomsten en uitgaven zal »over drie jaren loopen; jaarlijks wordt echter eene be- »grooting van *buitengewone* uitgaven vastgesteld, waarop »de kosten van buitengewone herstellingen en van den »aanleg van nieuwe werken, worden gebracht, alsmede »de middelen tot dekking dier kosten worden aangewezen.

Ingevolge besluit der Staten van 5 November 1863 is het ontwerp ter nader onderzoek teruggezonden aan Gedeputeerde Staten, op grond, dat volgens art. 1 van het ontwerp uitgestrekte landerijen, die krachtens het besluit der Staten van den 10n Juli 1855 tot den polder behooren daarvan worden afgescheiden en zou derhalve daardoor de inrichting van het waterschap beduidend gewijzigd worden. Vooraf alzoo behoort een onderzoek plaats te hebben in hoever noodzakelijkheid bestaat tot wijziging der inrichting, terwijl zoo het

wenschelijk wordt geacht, dat ook de gebouwde eigendommen in de lasten worden betrokken, in het bijzonder reglement eene bepaling omtrent de stemgerechtigdheid der eigenaren van de gebouwen moet worden opgenomen.

Naar aanleiding van dit besluit verzoeken Gedeputeerde Staten het Waterschapsbestuur, om aangaande de beide bemerkingen stemgerechtigde ingelanden van het waterschap te hooren.

Het waterschapsbestuur zendt daarop bij brief van 30 Juni 1864 No. 14 het volgende :

»EXTRACT uit de notulen der vergadering
»van stemgerechtigde ingelanden van
»het Waterschap de Binnenpolder van
»Geffen 30 Juni 1864.

»Post alia enz.

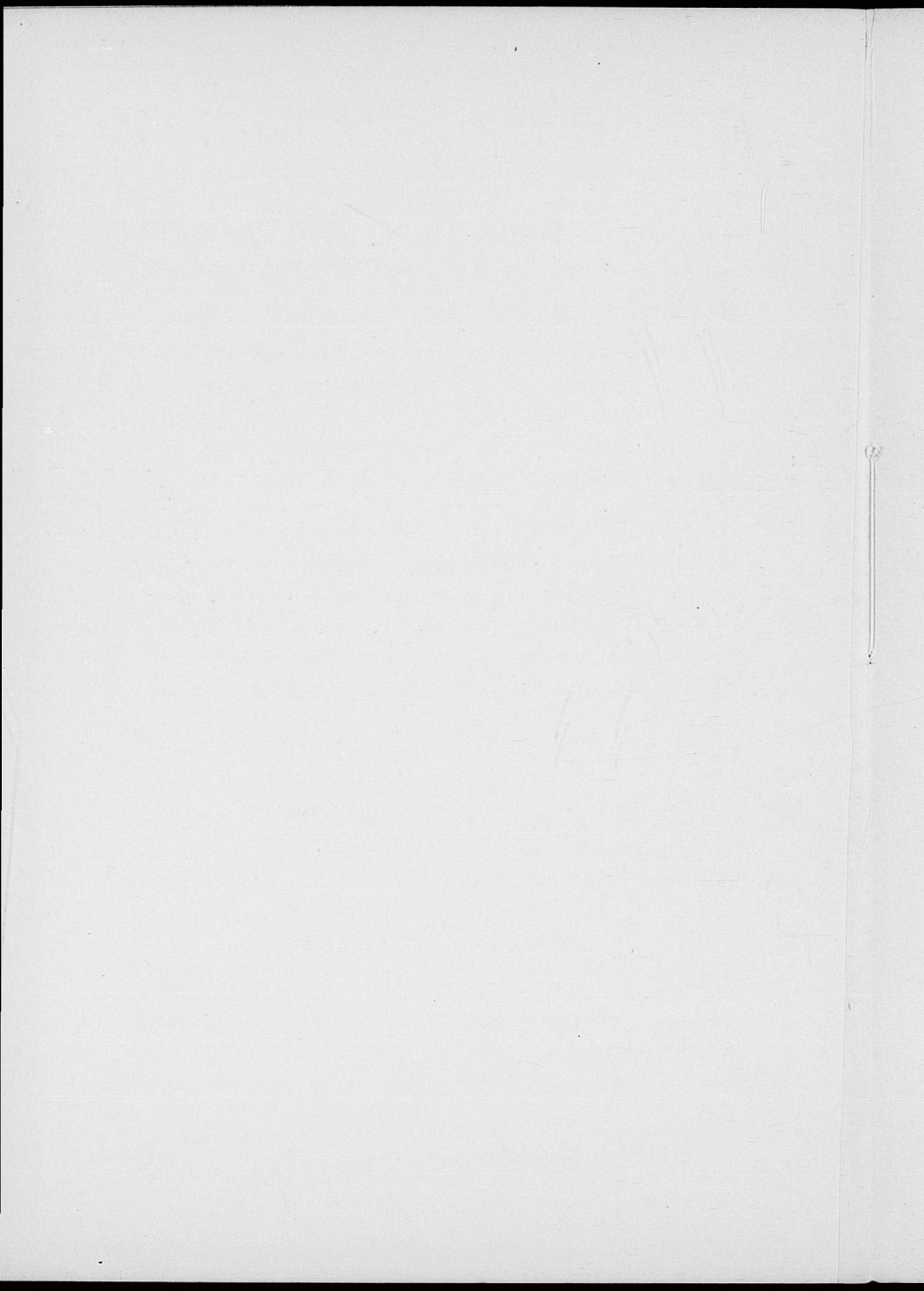
»7. De Voorzitter geeft voorlezing van den brief van
»Gedeputeerde Staten van 27 November 1863 G no. 104,
»2e afd. houdende uitnoodiging, om nader in overweging
»te nemen »a. of er noodzakelijkheid bestaat, om met

n
n
e

ef

ng
an
an

van
04,
ing
met

»afwijking van het besluit der provinciale Staten van 10
»Julij 1855 de inrichting van het waterschap te wijzigen
»en de perceelen Sectie C Nis 79—180 en 377 niet verder
»daarin op te nemen en b. of het wenschelijk is, dat de
»gebouwde eigendommen in de lasten van het Waterschap
»worden betrokken en wat er in dat geval ten aanzien
»van de stemgerechtigdheid der eigenaars zou behooren
»te worden bepaald” en verzoekt de vergadering daarom-
»trent hare zienswijze te doen kennen. Waarop na beraad-
»slaging wordt besloten het bestuur te machtigen aan
»Gedeputeerde Staten te berichten, dat de vergadering
»het bij herhaling noodzakelijk en billijk acht de opge-
»noemde perceelen niet verder in het Waterschap op te
»nemen, als daarbij geen belang meer hebbende, doordien
»van het plan om die perceelen door het verleggen van
»den Zomerdijk tegen overstrooming te beveiligen, wegens
»de groote kosten is afgezien; — voorts dat het wen-
»schelijk en evenzeer billijk is, de gebouwde eigendom-
»men in de lasten van het Waterschap te betrekken als
»het meest belang hebbende bij eene behoorlijke dijsde-
»fensie, en de eigenaars stemgerechtigdheid toe te ken-
»nen in geregelde verhouding tot het recht van de eige-
»naars der ongebouwde eigendommen.

(get.) N. F. SASSEN, Voorz.

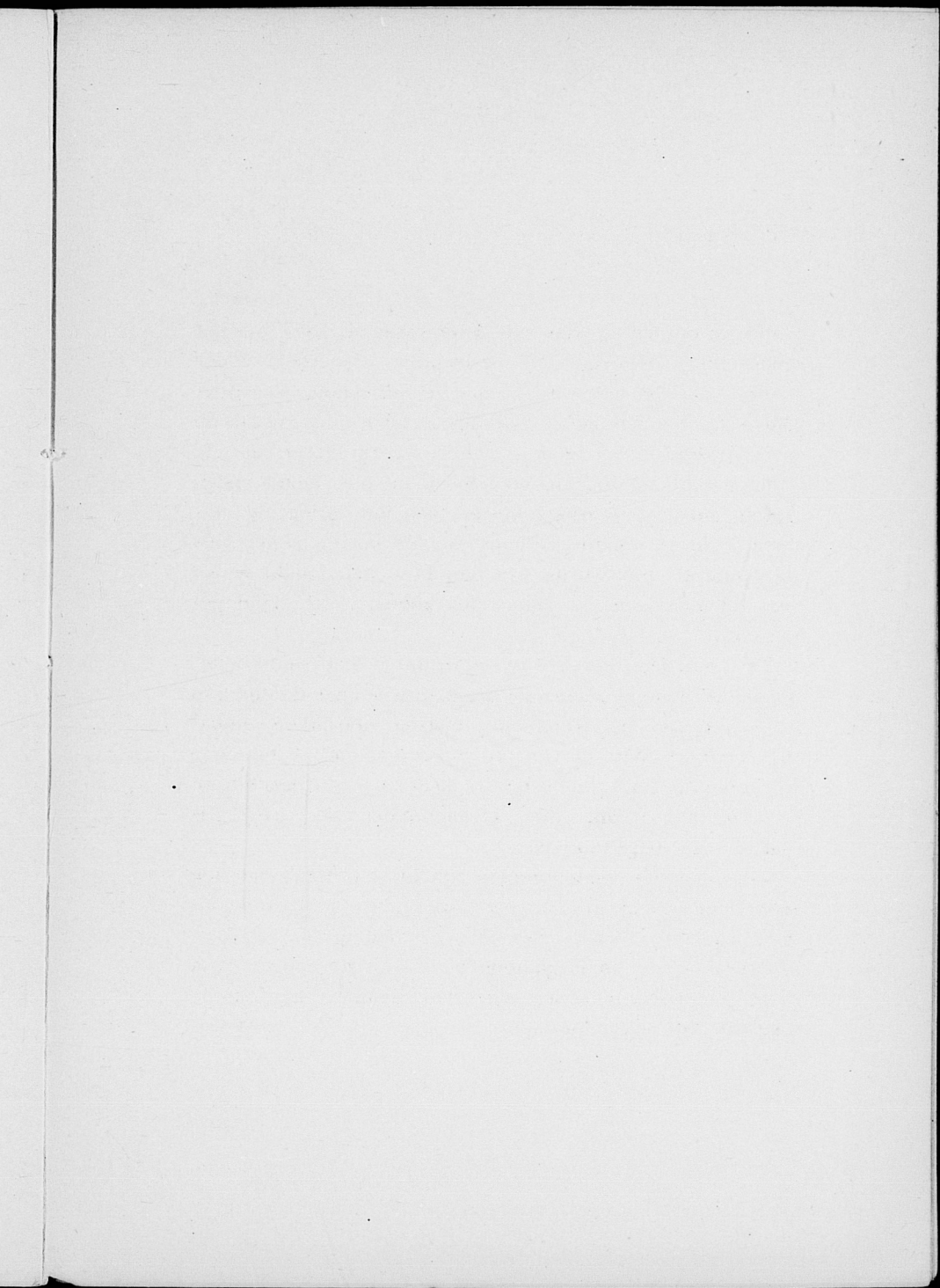
» P. A. VAN ERP, Secr.

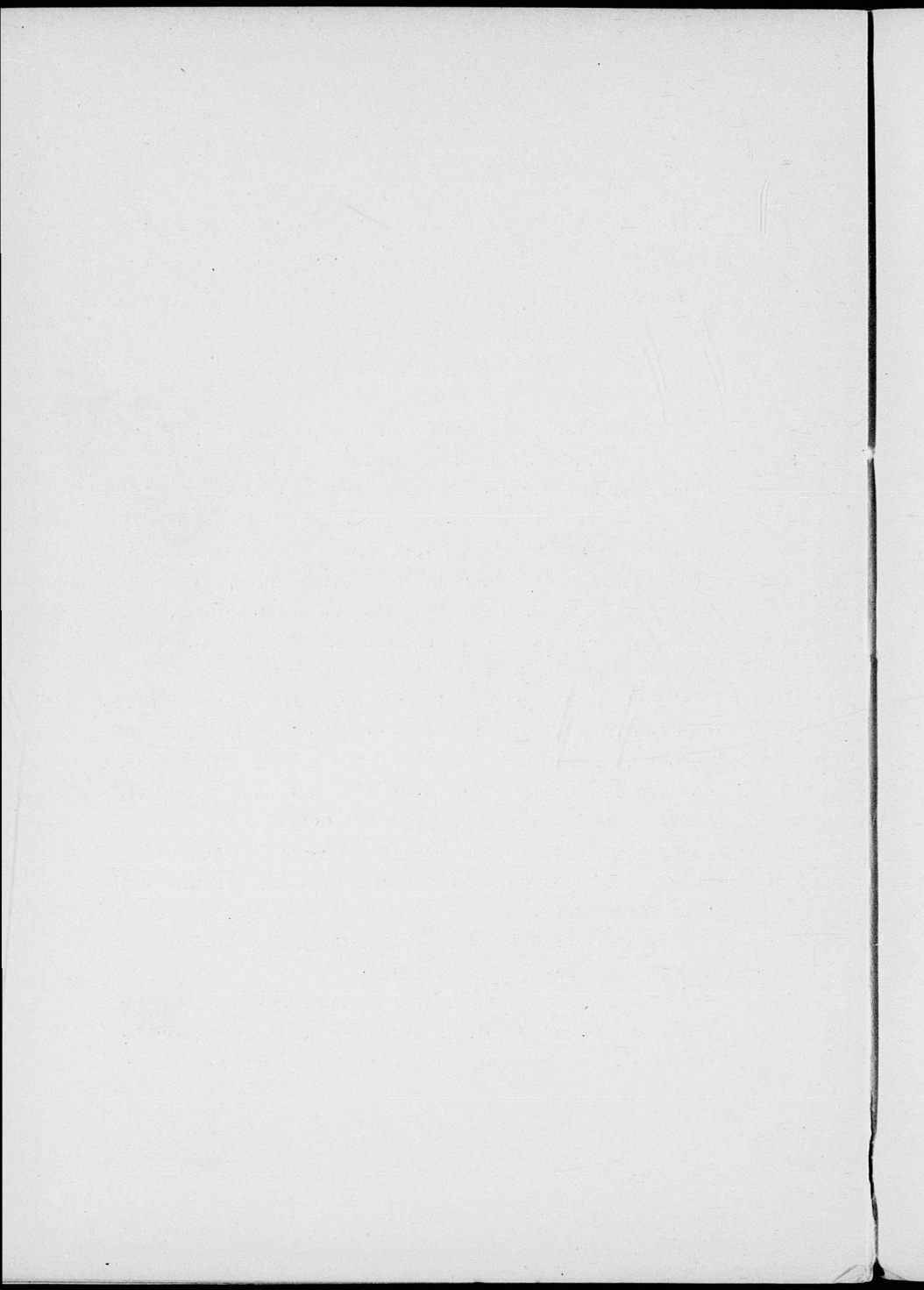
en voegt daaraan nog toe het volgende:

»Bij de oprichting van het Waterschap in 1855 was het
»voornemen opgevat den bestaanden zomerdijk onder
»*Geffen* naar de zijde van *Nuland* te verleggen, waardoor
»die perceelen het genot van dijksbescherming evenals de
»overige perceelen zouden hebben verkregen, maar de
»stemgerechtigde Ingelanden hebben dit plan moeten laten
»varen om de overgroote kosten, aan die verlegging ver-
»bonden in verhouding althans met de kosten eener ver-
»breeding en verzwaring van den bestaanden dijk, welke
»nu tot genoegen der ingelanden geheel is tot stand ge-
»bracht.

»Ten aanzien van het tweede punt is het wenschelijk
»en billijk voorgekomen, dat de gebouwde eigendommen in
»de lasten van het waterschap worden betrokken, omdat
»het eenige doel van de oprichting van het waterschap
»is geweest eene behoorlijke dijksdefensie te bezitten en
»waarbij het belang dier eigendommen nog grooter is
»dan die der ongebouwd.

»De gebouwde eigendommen zijn bij doorbraak van den
»Zomerdijk evenzeer aan overstroming blootgesteld als
»de ongebouwde zoo als de ondervinding bij vroegere
»doorbraken dit heeft getoond en dan is de schade voor
»deze eigendommen nog veel beduidender, dan voor de
»ongebouwde eigendommen.

De Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6e district — Rose — aangaande deze stukken gehoord, schrijft bij brief van 2 Maart 1872 no. 543/225 o. a. het volgende:

»Ten tijde van dat besluit (het besluit van 10 Juli 1855) »schijnt het plan te hebben bestaan, om in verband met »eene bedijking onder *Nuland*, een dijk aan te leggen »van de kerk te *Geffen* door de Molenstraat tot de *Nu- »landsche grens* bij den Koppeldijk. Daardoor zouden de »gronden ingesloten door de Molenstraat door het gedeelte »Zomerdijk van de Kerk te *Geffen*, of tot de Molengraaf- »sche hoof en door den dijk van deze hoof tot den Kop- »peldijk, binnen het Waterschap zijn gekomen.

»Wegens de groote kosten, is dat plan echter »niet uitgevoerd en zijn dus de evenbedoelde gronden »gebleven buiten de waterkeering, die door den Zomer- »dijk wordt gevormd. Men heeft zich later alleen bepaald »tot eene verzwaring van dezen Zomerdijk.

»Met afwijking alzoo van het oprichtingsbesluit der Staten, »worden die gronden thans niet binnen de grenzen van »het Waterschap begrepen, daar zij geen genot hebben »van den Zomerdijk, welke verbetering en behoud het »Waterschap thans ten doel heeft.

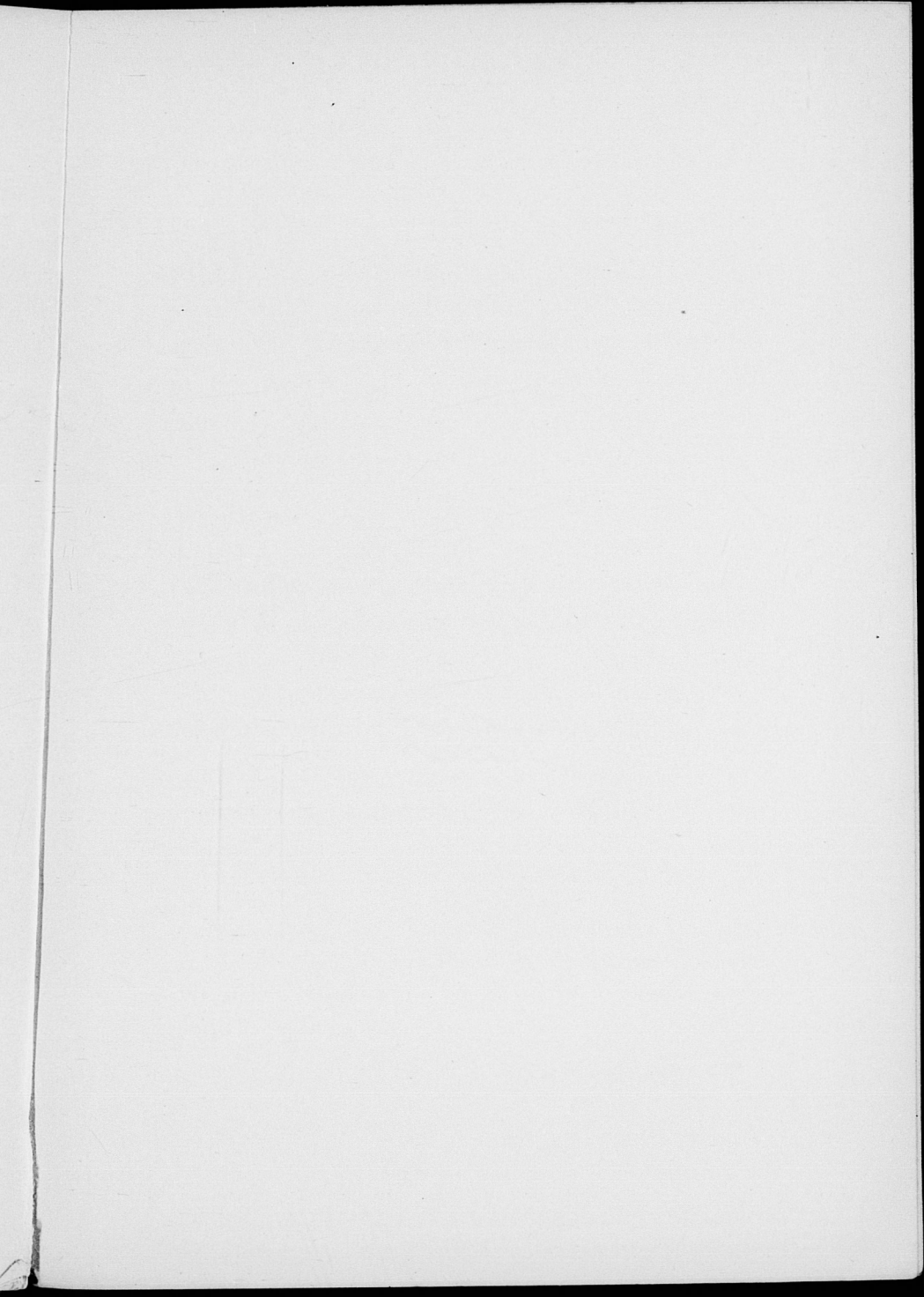
»Dit wordt door het bestuur in zijn brief van 30 Juni »1864 no. 14 toegelicht, in antwoord op de uitnoodiging »van Uwe Vergadering, naar aanleiding van het besluit

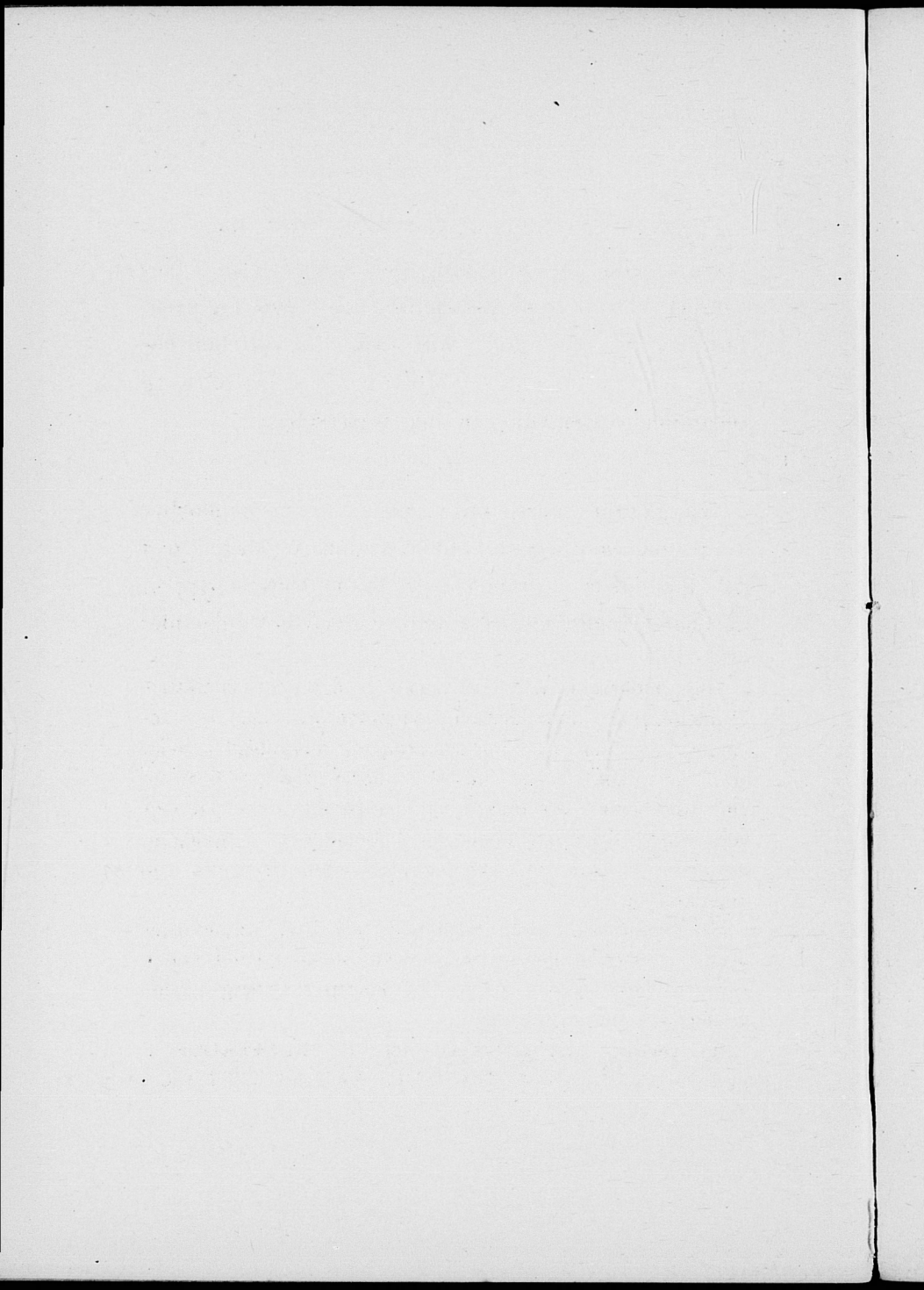
»der Provinciale Staten in de najaars zitting van 5 November 1863 no. 3, om nader de vraag in overweging »te nemen, of er noodzakelijkheid bestaat om in zoover »van het besluit van 10 Juli 1855 af te wijken.

»Ik kan mij geheel vereenigen met het antwoord van »het bestuur, dat de meer bedoelde gronden thans niet »in het Waterschap kunnen worden opgenomen, omdat »zij niet zooals eerst het voornemen was, zijn ingedijkt »en door den bestaanden Zomerdijk waar ze buiten liggen, niet worden gebaat.

In de zitting der Staten van 2 Juli 1872 is op nieuw een ontwerp bijzonder reglement van het waterschap aangeboden, welk ontwerp nadat deswege door de bijzondere commissie van de waterschappen verslag is uitgebracht, volgens besluit van 5 Juli d.a.v. niet in behandeling is genomen, vermits de daarbij omschreven grenzen van het waterschap beduidend anders zijn dan die, vermeld in het oprichtingsbesluit van 10 Juli 1855.

Gedeputeerde Staten met inachtneming dezer bedenking en lettende op het feit, dat slechts gedeeltelijk is uitgevoerd het voornemen dat bij de

oprichting van het waterschap in 1855 heeft bestaan, bieden in de zitting der Staten van 4 November 1873 ter vaststelling aan een ontwerpbesluit tot wijziging van art. 1 van het besluit der Staten van 10 Juli 1855 en een ontwerp bijzonder reglement van het waterschap.

Aangaande deze ontwerpen, welke behoorlijk voor belanghebbenden hebben ter inzage gelegen, zegt de bijzondere commissie voor de waterschappen in haar verslag van 5 November 1873 het volgende:

»Bij onderzoek der ontwerpen is het Uwe commissie gebleken, dat door Heeren Gedeputeerde Staten is tegemoet gekomen aan de bedenkingen, neergelegd in haar rapport uitgebracht in Juli 1872 door wijziging te brengen in het besluit van oprichting van 10 Juli 1855, dat wijders die ontwerpen behoorlijk hebben ter visie gelegen, zonder dat van de zijde der ingelanden bezwaren zijn ingekomen.

»De commissie heeft mitsdien de eer Uwe vergadering voor te stellen de ontwerpen van Gedeputeerde Staten onveranderd aan te nemen en daarop 's Konings goedkeuring te vragen.

Dit verslag was geteekend door R. MIDDELKOOP. J.
»DE LA COURT en A. VERHEIJEN VAN ESTVELT, rapp:

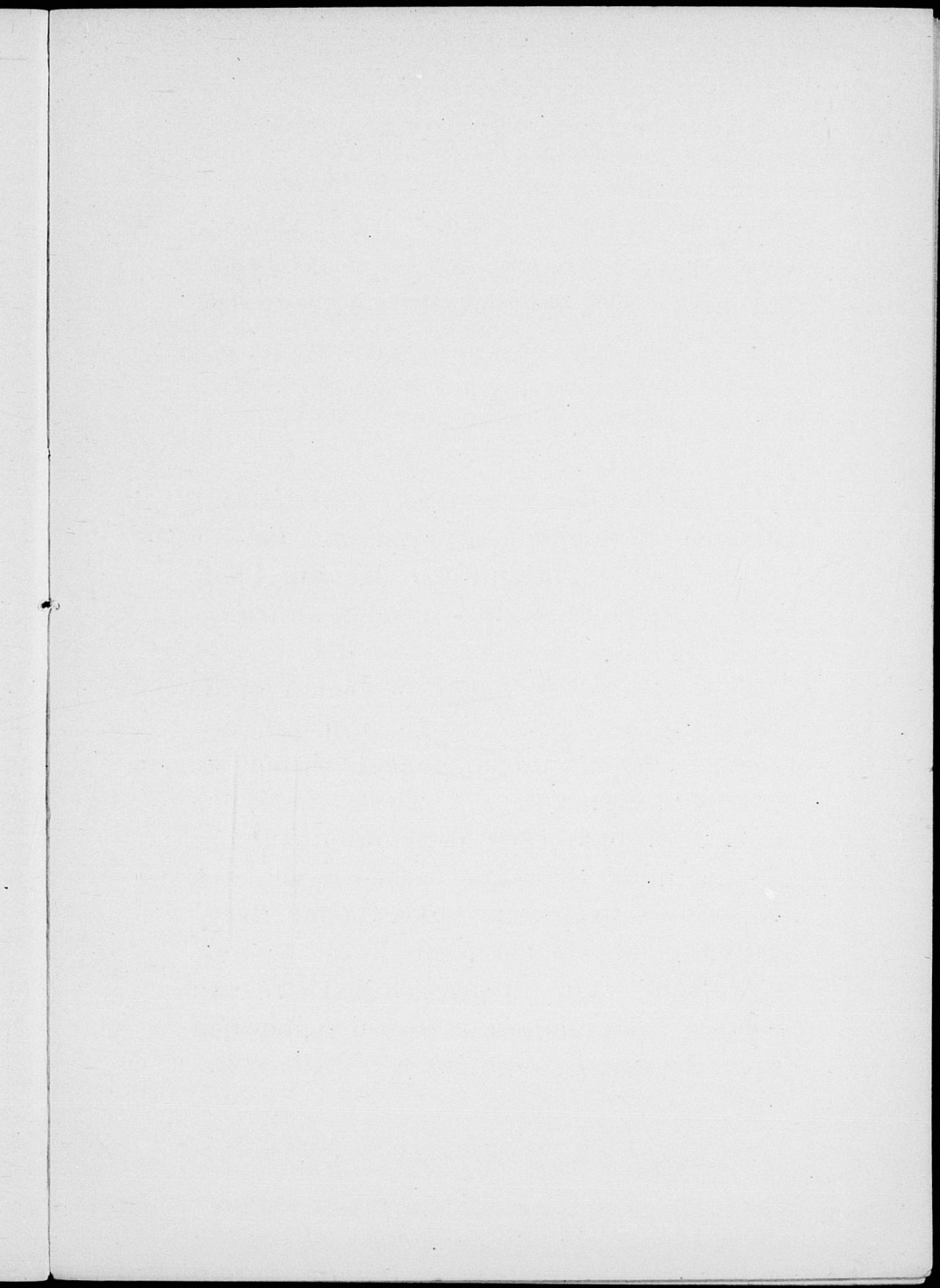
In de zitting der Staten van 6 November 1873 zijn de volgende besluiten zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming vastgesteld.

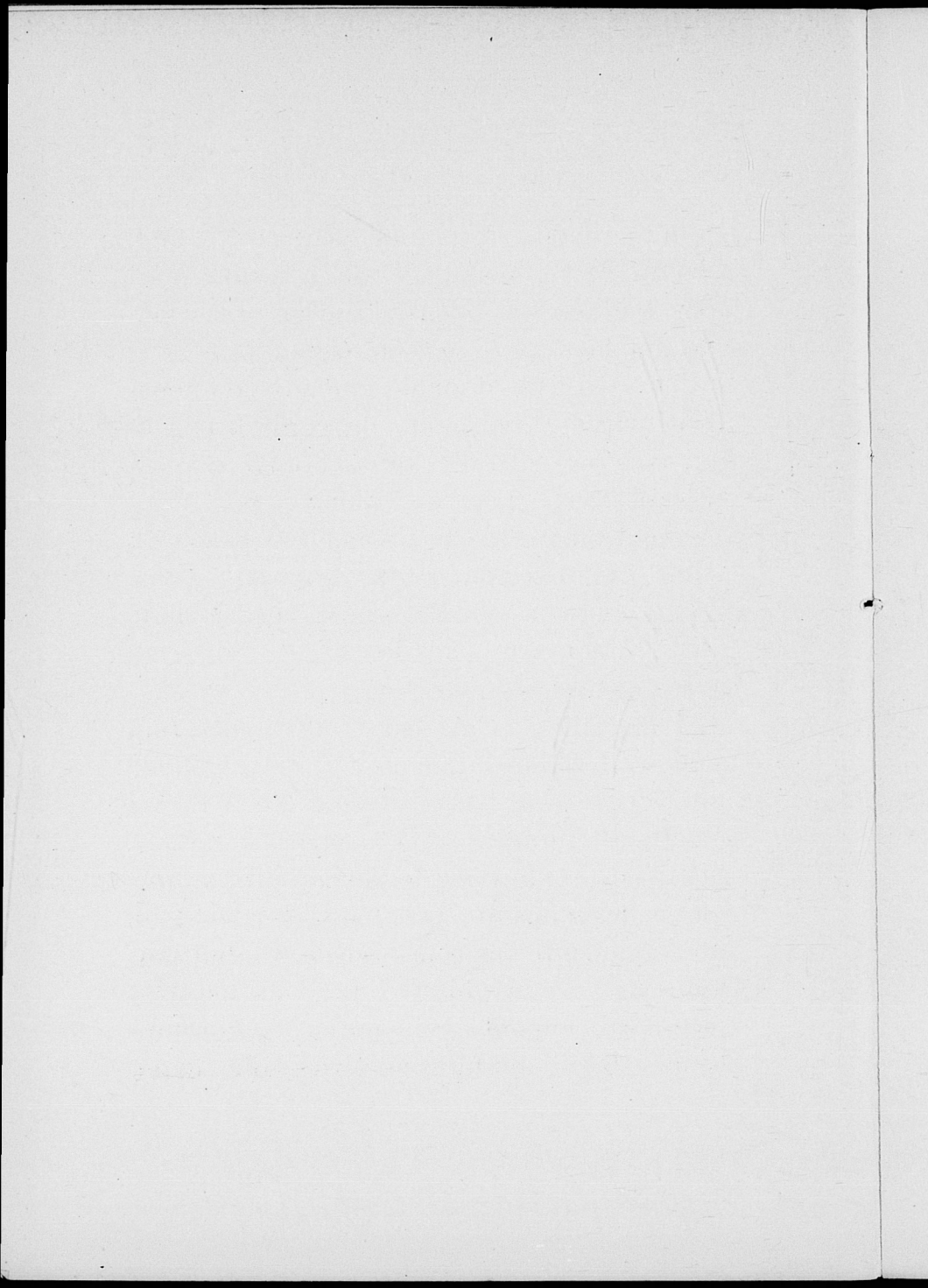
A.

„De Staten der Provincie *Noord-Brabant*,
„hebben besloten met wijziging in zoo
„verre van het besluit van 10 Juli 1855,
„Art. 1 van dat besluit te doen luiden als
„volgt :

„Tot waterschap onder de benaming de
„Binnenpolder van *Geffen*, worden ver-
„klaard de gronden, bepaald door de
„volgende grenzen.

„TEN ZUIDEN, door den buitenkant der
„noordelijke bermsloot en berm van den
„Rijks straatweg van *'s-Bosch* naar *Grave*,
„aanvangende op het punt, waar de Oude
„Graafsche baan bij perceel No. 727 van
„Sectie C. der gemeente *Geffen* tegen dien
„weg aansluit en eindigende bij den Oos-

„telijken hoek van het perceel No. 590
„Sectie B. gemeente *Geffen*, verder door
„de kadastrale grensscheiding tusschen
„de gemeenten *Heesch* en *Geffen*.

„TEN OOSTEN, door de kadastrale grens-
„beschrijving tusschen de gemeenten *Oss*
„en *Geffen* tot de samenkomst van de
„Elzenstraat met de nieuwe baan van
„'s-Bosch naar *Oss*, alwaar het Oostelijk
„eind van den zomerdijk aanvangt.

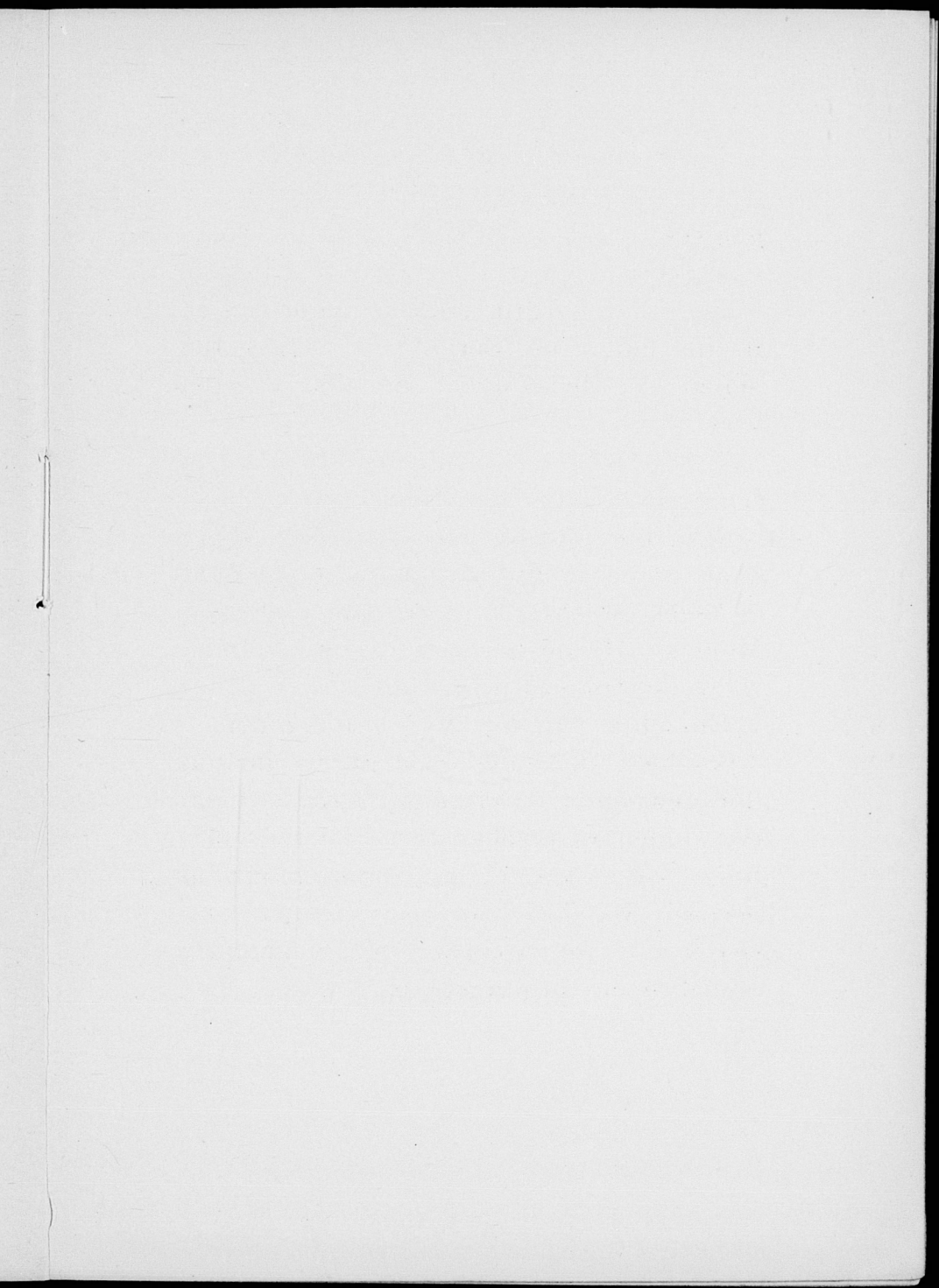
TEN OOSTEN en NOORDEN, verder door
„den buitenteen van den zomerdijk over
„zijne geheele lengte.

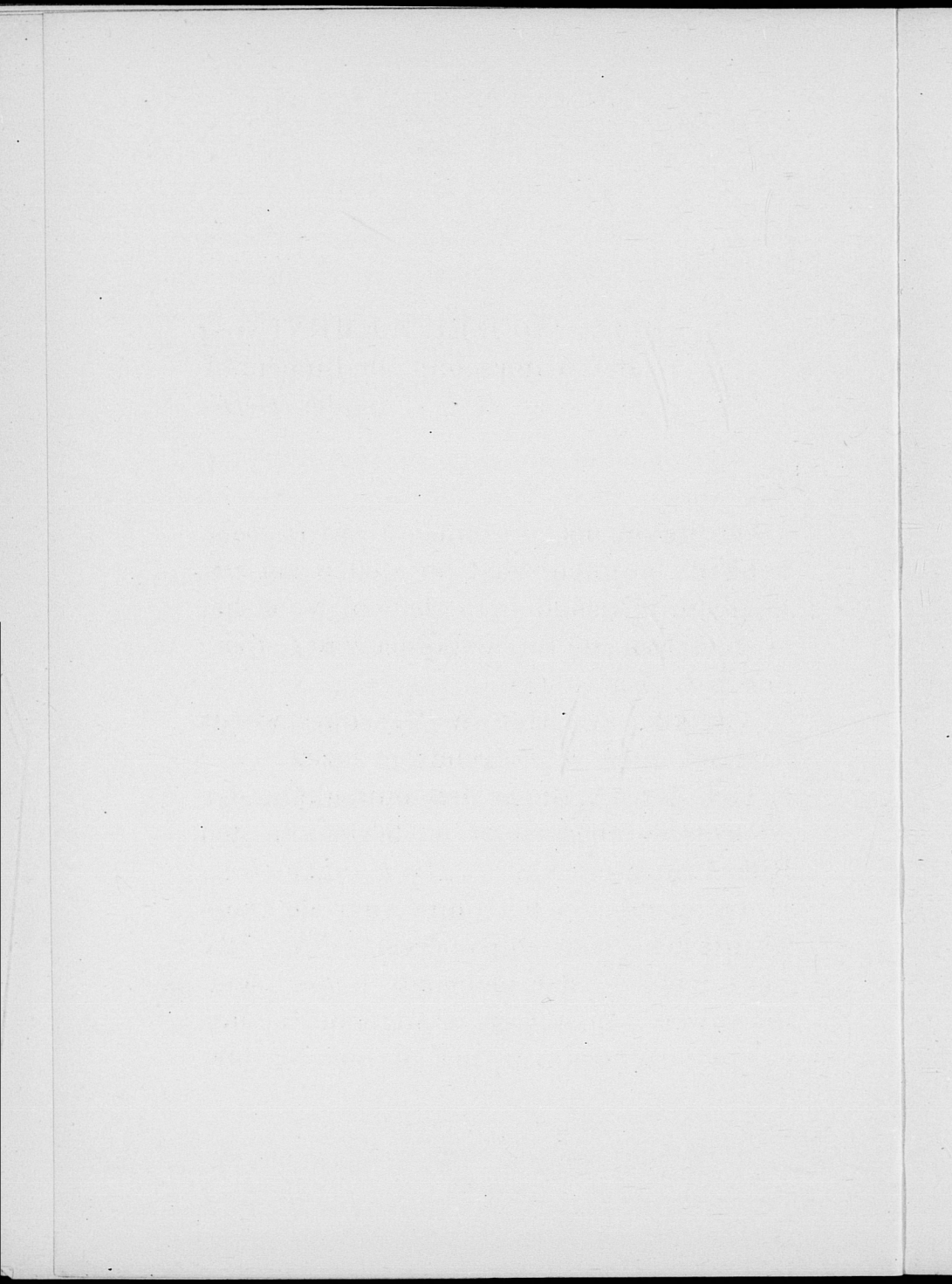
„Deze dijk volgt eerst de grens tus-
„schen de gemeenten *Geffen* en *Oss* over
„de lengte van het perceel No. 61 van
„Sectie B. gemeente *Geffen*, strekt van daar
„met een ongeveer haaksche ombuiging
„door de gemeente *Oss*, loopt verder door
„die gemeente na eene tweede ombuiging
„ongeveer evenwijdig met de grenstusschen
„de evengenoemde gemeenten en komt na
„eene derde ombuiging wederom in de

„gemeente *Geffen* bij het perceel No. 1
„van Sectie B. van die gemeente, van daar
„loopt de zomerdijk naar en voor een ge-
„deelte langs de Bergstraat, verder tus-
„schen de Broekstraat en den Breeden
„weg.

„TEN WESTEN, vervolgens tot nabij en
„benoorden langs de kerk van *Geffen*,
„volgt dan de Kerkstraat, en de Vlijm-
„sche straat, loopt verder naar de Wolf-
„dijksche straat en van daar langs de
„Molengraafsche hoef tot de Groenstraat,
„waar de Zomerdijk eindigt.

„Eindelijk van dit einde van den Zomer-
„dijk door de kadastrale grensscheiding
„der gemeenten *Nuland* en *Geffen* tot aan
„de Oude Graafsche baan en door deze
„baan, voor zoover die strekt langs het
„perceel No. 727 van Sectie C. gemeente
„*Geffen*, of tot aan het in den aanvang
„omschreven uitgangspunt.

B.

„BIJZONDER REGLEMENT voor
„het Waterschap „de Binnenpol-
„der van *Geffen*” onder *Geffen*
„en *Oss*.

„De Staten der provincie *Noord-Brabant*,
„hebben besloten vast te stellen het na-
„volgende Bijzonder Reglement voor het
„Waterschap „de Binnenpolder van *Geffen*”
„onder *Geffen* en *Oss*.

„ARTIKEL 1. Het Waterschap wordt
„bepaald door de volgende grenzen :

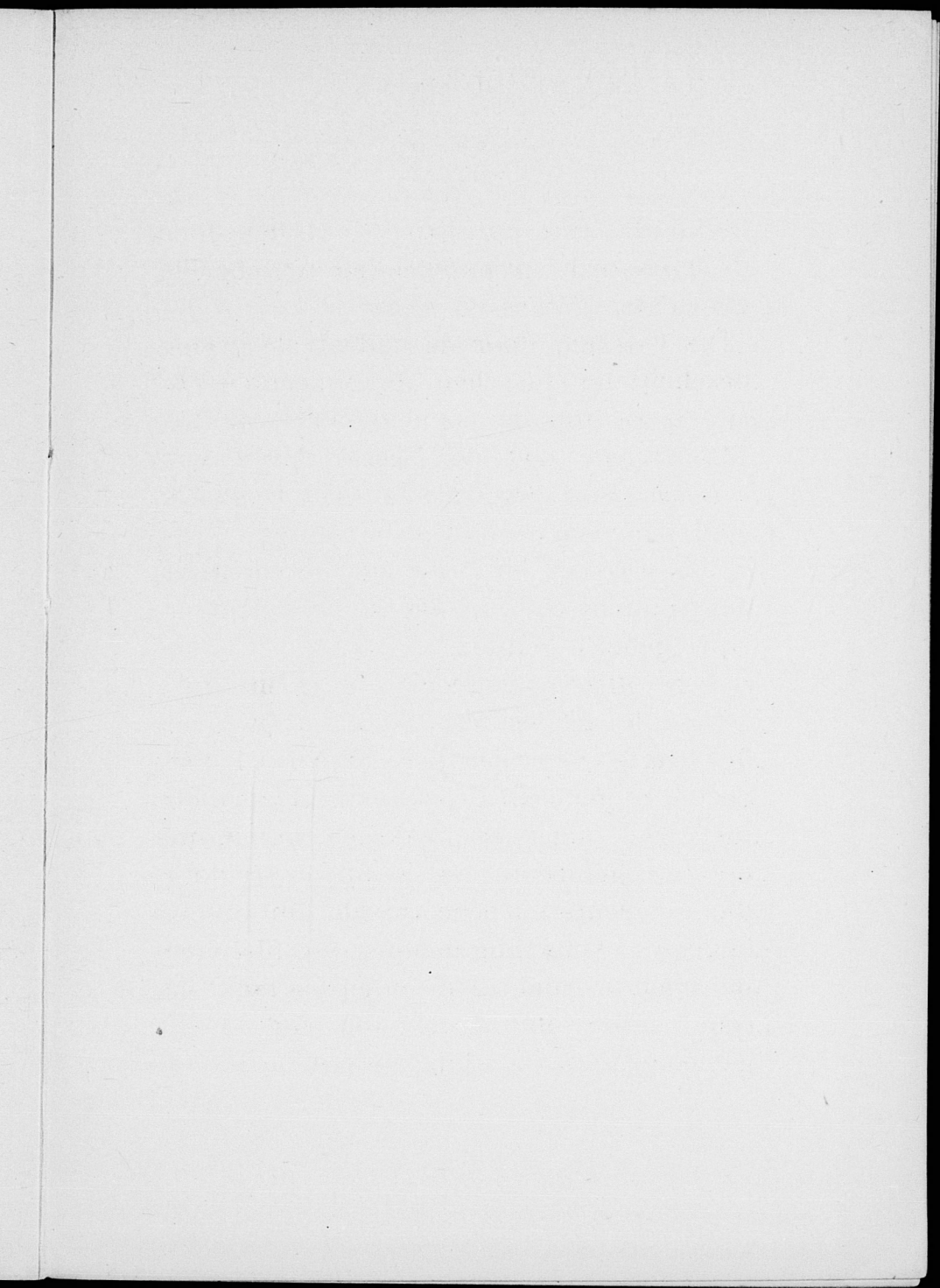
„TEN ZUIDEN, door den buitenkant der
„Noordelijke bermsloot en berm van den
„Rijksstraatweg van *'s-Bosch* naar *Grave*
„aanvangende op het punt waar de Oude
„Graafsche baan bij perceel No. 727
„van Sectie C. der gemeente *Geffen* tegen
„dien weg aansluit en eindigende bij den
„Oostelijken hoek van het perceel No. 590

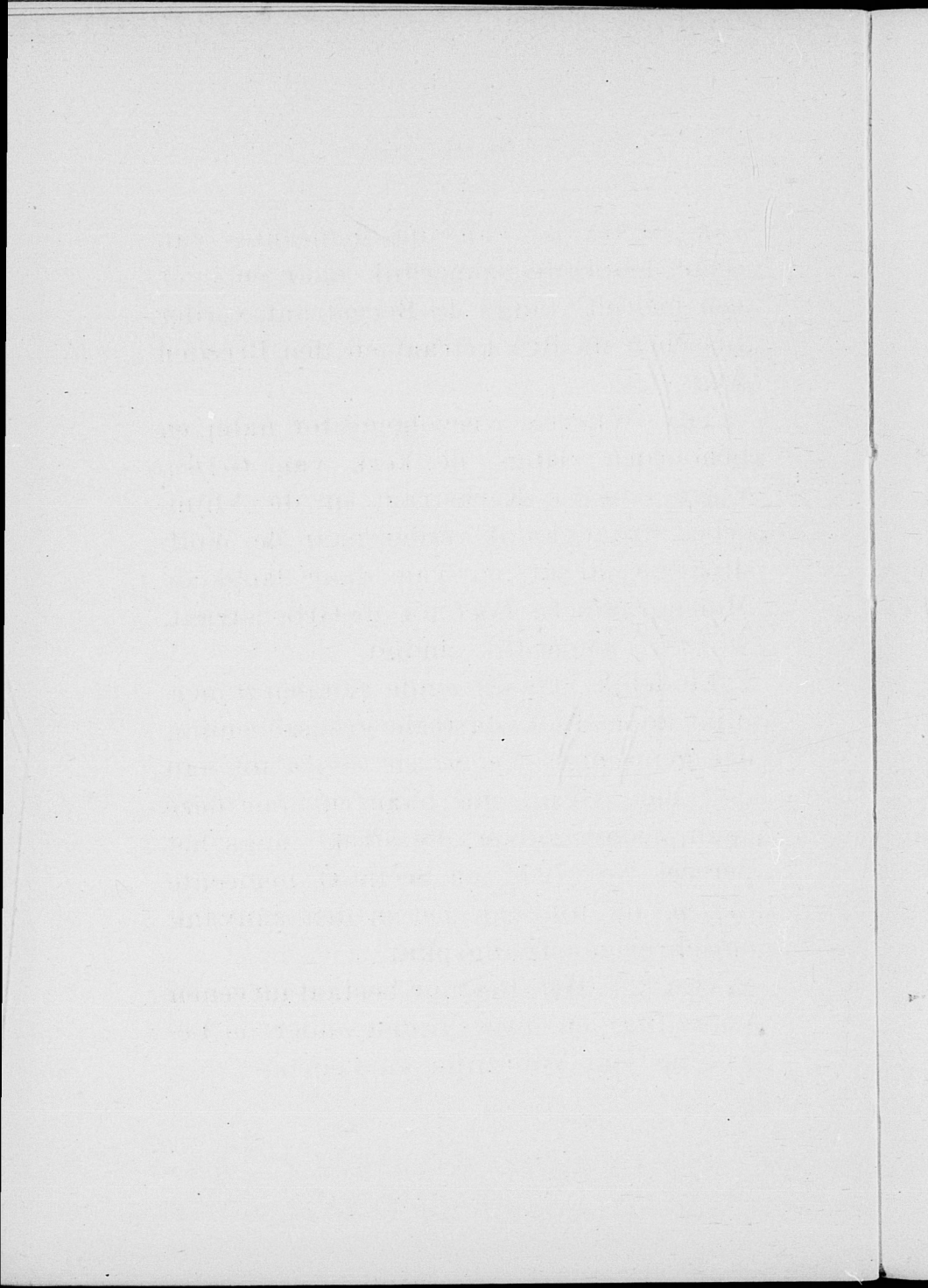
„Sectie B. gemeente *Geffen*, verder door
„de kadastrale grensscheiding tusschen de
„gemeenten *Heesch* en *Geffen*.

TEN OOSTEN, door de kadastrale grens-
„beschrijving tusschen de gemeenten *Oss*
„en *Geffen* tot de samenkomst van de
„Elzenstraat met de Nieuwe baan van
„'s-Bosch naar *Oss*, alwaar het Oostelijk
„eind van den zomerdijk aanvangt.

„TEN OOSTEN en NOORDEN, verder door
„den buitenteen van den zomerdijk over
„zijne geheele lengte.

„Deze dijk volgt eerst de grens tus-
„schen de gemeenten *Geffen* en *Oss* over
„de lengte van het perceel No. 61 van
„Sectie B. gemeente *Geffen*, strekt vandaar
„met een ongeveer haaksche ombuiging
„door de gemeente *Oss*, loopt verder door
„die gemeente na eene tweede ombuiging
„ongeveer evenwijdig met de grens tusschen
„de evengenoemde gemeenten en komt na
„eene derde ombuiging wederom in de
„gemeente *Geffen* bij perceel No. 1

„van Sectie B. van die gemeente, van
„daar loopt de zomerdijk naar en over
„een gedeelte langs de Bergstraat, verder
„tusschen de Broekstraat en den Breeden
„weg.

„TEN WESTEN, vervolgens tot nabij en
„benoorden langs de kerk van *Geffen*,
„volgt dan de Kerkstraat en de Vlijm-
„sche straat, loopt verder naar de Wolf-
„dijksche straat en van daar langs de
„Molengraafsche hoef tot de Groenstraat,
„waar de zomerdijk eindigt.

„Eindelijk van dit einde van den zomer-
„dijk door de kadastrale grensscheiding
„der gemeenten *Nuland* en *Geffen* tot aan
„de Oude Graafsche baan en door deze
„baan, voor zoover die strekt langs het
„perceel No. 727 van Sectie C. gemeente
„*Geffen*, of tot aan het in den aanvang
„omschreven uitgangspunt.

„ART. 2. Het Bestuur bestaat uit eenen
„Voorzitter en twee Leden onder de be-
„naming van Voorzitter en Leden.

„ART. 3. (*) De jaarwedde van den
„Voorzitter bedraagt *f* 30.—, die van
„ieder Lid van het bestuur *f* 20.— en
„die van den Secretaris-Penningmeester
„*f* 50.—.

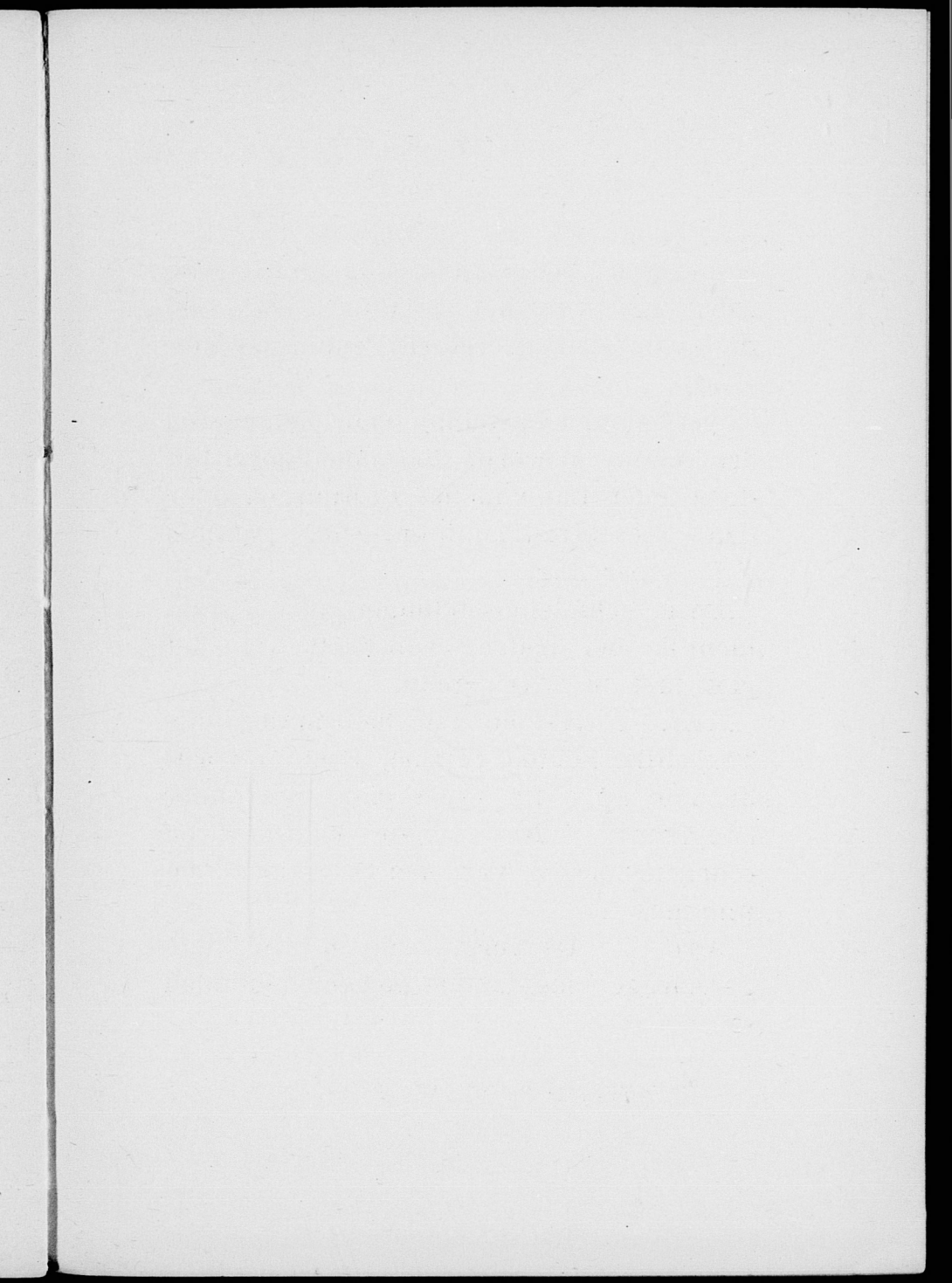
„Als schadeloosstelling voor het voeren
„der schouwen wordt door den Voorzitter,
„door ieder Lid van het Bestuur en door
„den Secretaris-Penningmeester genoten
„*f* 1.— per dag.

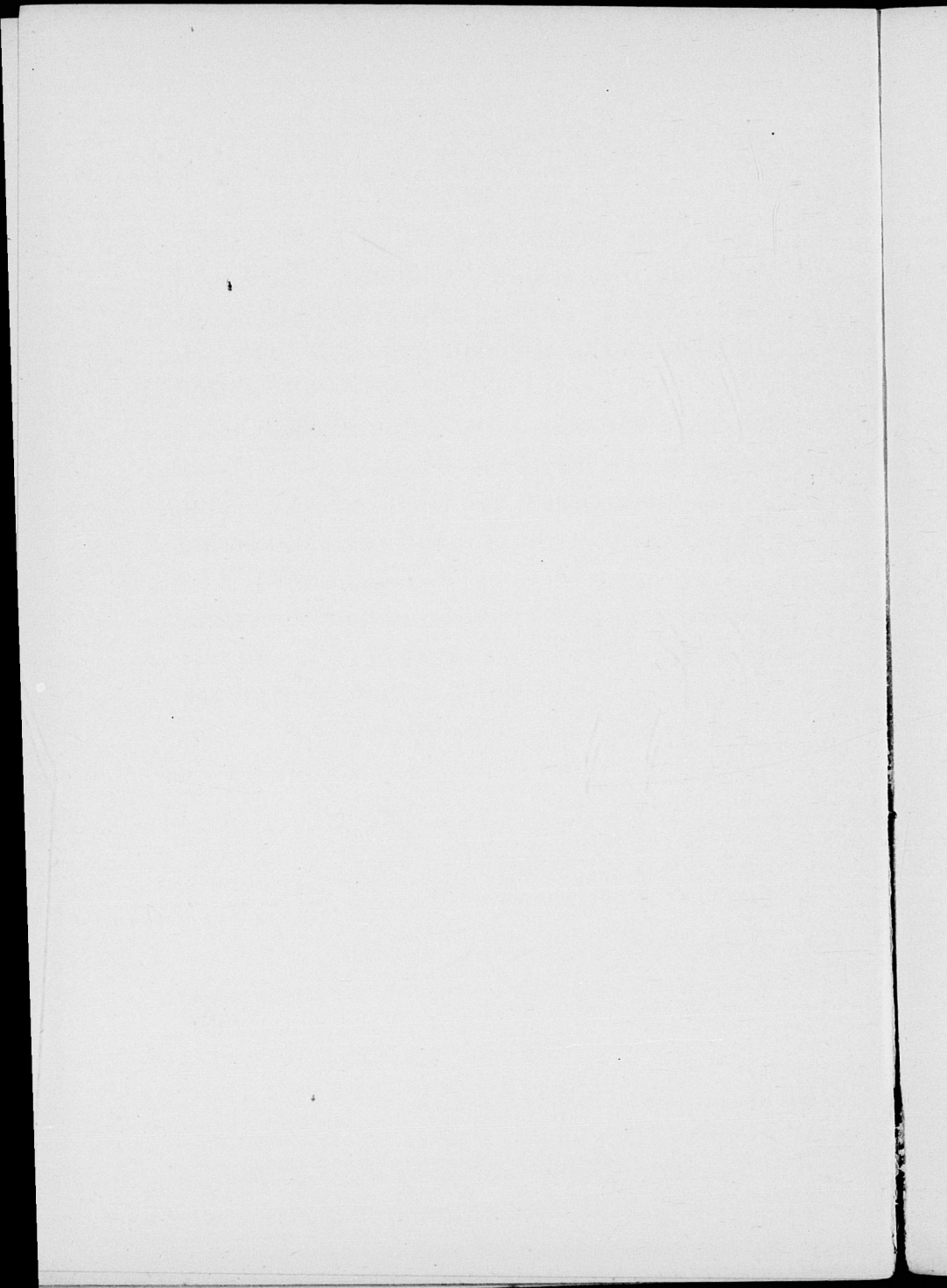
„Deze schadeloosstellingen zullen geza-
„menlijk het bedrag van *f* 12.— in het
„jaar niet te boven gaan.

„ART. 4. Het hoogste bedrag der huis-
„houdelijke kosten van het Bestuur wordt
„bepaald op *f* 30.— per jaar, waaronder
„hoogstens *f* 20.— voor kantoor- en
„schrijfbehoeften van den Secretaris-Pen-
„ningmeester.

„ART. 5. De vergaderingen van stem-
„gerechtigde ingelanden worden gehouden
„te *Geffen*.

(*) Zie besluit 4 Juli 1888 hierachter.

„De bijeenroeping tot bijwoning dier
„vergaderingen geschiedt door aflezing en
„aanplakking in de gemeente *Geffen*, ter
„plaatse waar dit van gemeentewege ge-
„bruikelijk is en door briefjes aan iederen
„stemgerechtigden ingeland of zijnen ge-
„machtigde te bezorgen.

„ART. 6. Jaarlijks wordt op den twee-
„den Zaterdag der maand Mei aan stem-
„gerechtigde ingelanden rekening en ver-
„antwoording van het afgelopen dienstjaar
„gedaan.

„ART. 7. Het bedrag bedoeld bij art.
„56 van het Algemeen Reglement voor de
„Waterschappen wordt bepaald op /50. — .

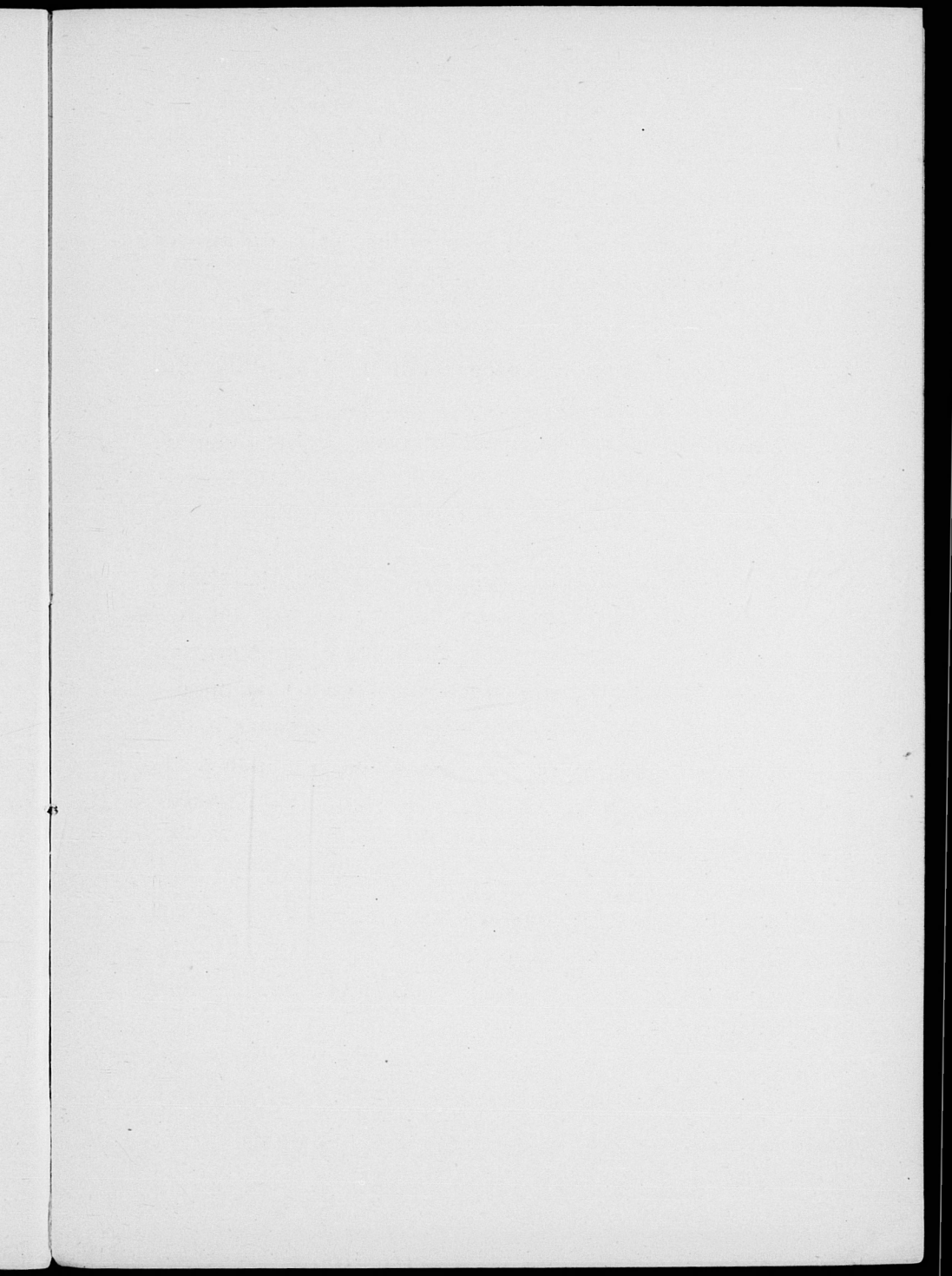
„ART. 8. De kennisgeving van het voe-
„ren der schouwen en het terinzage leggen
„van stukken geschiedt door aflezing en
„aanplakking op de wijze bij art. 5 be-
„paald.

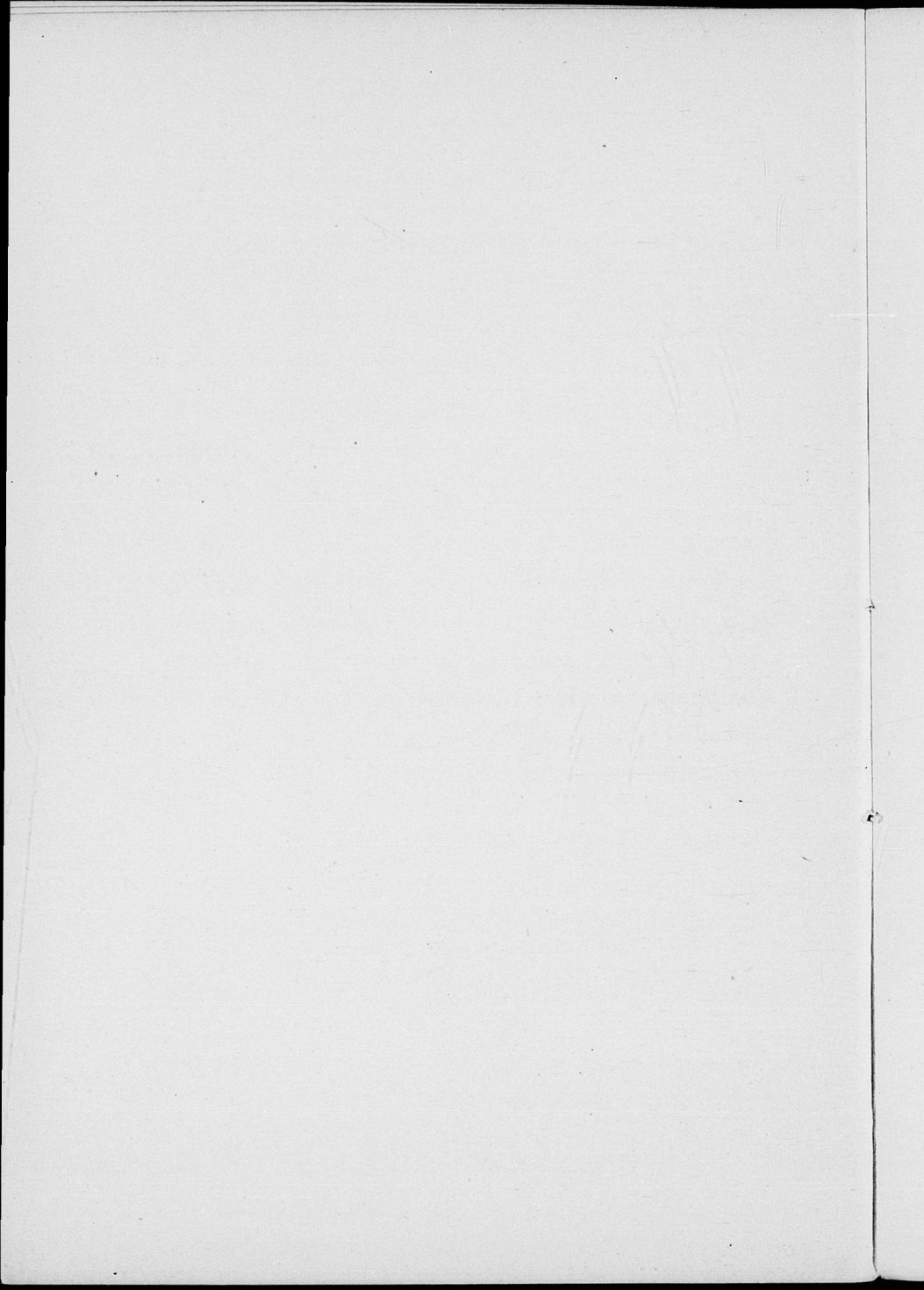
„ART. 9. De omslagen worden volgens
„de kadastrale huurwaarde van de in het

„Waterschap gelegen gebouwde en onge-
„bouwde eigendommen gedragen.

Deze besluiten, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 20 December 1873 No 12, zijn opgenomen in het provinciaal blad 1874 onder de Nis. 2 en 3.

Naar aanleiding van een voorstel van stemgerechtigde ingelanden van het Waterschap tot vermindering der jaarwedde van het bestuur en van den Secretaris-Penningmeester, gegrond op minder omvang van werkzaamheden door veranderde toestanden tengevolge van den aanleg van den Zuid-Oosterspoorweg, is bij brief van Gedeputeerde Staten van 12 Januari 1888 G. no ¹⁰/₁₂ na gehoord te hebben den Hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat, aan de Staten der provincie ter vaststelling aangeboden het navolgend reeds behoorlijk voor belanghebbenden ter visie gelegd ontwerp:

De Staten van *Noord-Brabant* hebben besloten als volgt:

Artikel 3 van het bijzonder reglement voor het waterschap de Binnenpolder van *Geffen* onder de gemeenten *Geffen* en *Oss* (provinciaal blad van 1874 No. 3) wordt gewijzigd en zal luiden als volgt:

»Artikel 3. De jaarwedde van den voorzitter bedraagt »*f* 15.—, die van ieder lid van het bestuur *f* 10.— en »die van den secretaris-penningmeester *f* 40.—.

»Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen »wordt door den voorzitter, door ieder lid van het bestuur »en door den secretaris-penningmeester genoten *f* 1.— per »dag,

Deze schadeloosstellingen zullen het gezamenlijk bedrag van *f* 12.— in het jaar niet te boven gaan.

Door de bijzondere commissie voor de waterschappen wordt aangaande dit ontwerp het volgende verslag uitgebracht:

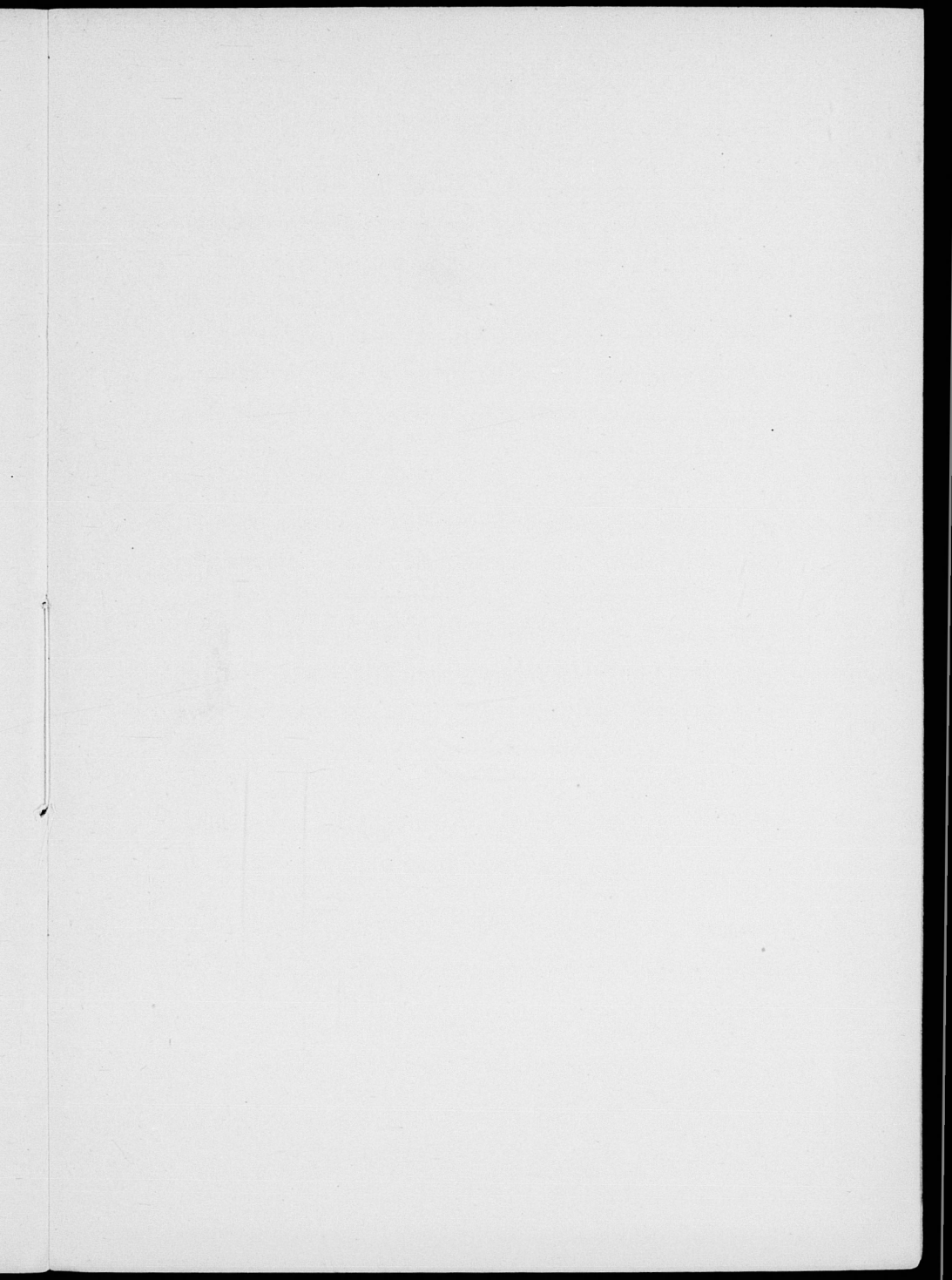
„Bij missive van H.H. Gedeputeerde Staten
„van 12 Januari dezes jaars, G. No. 10|12, 1e
„Afdeling, 2e Bureau, werd ten fine van rapport
„in handen Uwer bijzondere commissie tot on-
„derzoek der waterschaps-reglementen gesteld, een
„ontwerp-besluit tot wijziging van art. 3 van het
„bijzonder reglement voor het waterschap de Bin-
„nenpolder van *Geffen*, onder de gemeenten

„*Geffen* en *Oss*, te vinden in No. 3 van het „Provinciaal blad van 1874.

„In art. 3 van dat bijzonder reglement is de „jaarwedde van den Voorzitter vastgesteld op „f 30.—; die van ieder Lid van het bestuur op „f 20.—, en die van den Secretaris-Penning- „meester op f 50.—.

„Destijds werd de Binnenpolder tegen het „Beersche Maaswater beschermd door een dijk, „die onder beheer en toezicht stond van het wa- „terschap, doch sedert het tot stand komen van „den Zuid-Oosterspoorwegdam, heeft deze den „waterkeerenden dijk beschermd, doordien in „dien spoorwegdam sluizen zijn gemaakt, die ten „bekwamen tijde worden gesloten.

„Hierdoor zijn de werkzaamheden van het be- „stuur van het waterschap belangrijk verminderd, „en hebben eenige stemgerechtigde ingelanden op „17 November 1887 zich tot het bestuur ge- „wend, met het verzoek, eene vergadering van „stemgerechtigde ingelanden te beleggen, om daarin „de vermindering der tractementen van den Voor- „zitter, de Leden van het bestuur en den Secre-

„taris-Penningmeester aan de orde te stellen.

„Die vergadering heeft plaats gehad op 3 Decem-
„ber daarna, en is toen besloten aan Provin-
„ciale Staten een voorstel te doen, om de jaar-
„wedde van den Voorzitter te brengen op f 15.—
„die van ieder Lid van het bestuur op f 10.—
„en die van den Secretaris-Penningmeester op
„f 40.—.

„Dat voorstel tot wijziging van het bijzonder
„reglement heeft behoorlijk ter visie gelegen,
„zonder dat eenige bezwaren zijn ingebracht.

„Bij den Hoofdingenieur bestaan geene bezwaren
„en ook Uwe commissie kan zich daarmede zeer
„goed vereenigen. Zij heeft mitsdien de eer aan
„Uwe vergadering voor te stellen, het ontwerp-
„besluit aan te nemen en daarop 's Konings goed-
„keuring te vragen.

„Aldus gerapporteerd.

„De bijzondere commissie voornoemd,

„(get.) A. VERHEIJEN VAN ESTVELT, Voorz.

„ M. VAN DAM.

„ J. J. v. TIENHOVEN v. d. BOGAERD.

„ J. F. POMPEN, Rapporteur.”

In de zitting der Staten van 4 Juli 1888 is zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming het volgend besluit genomen :

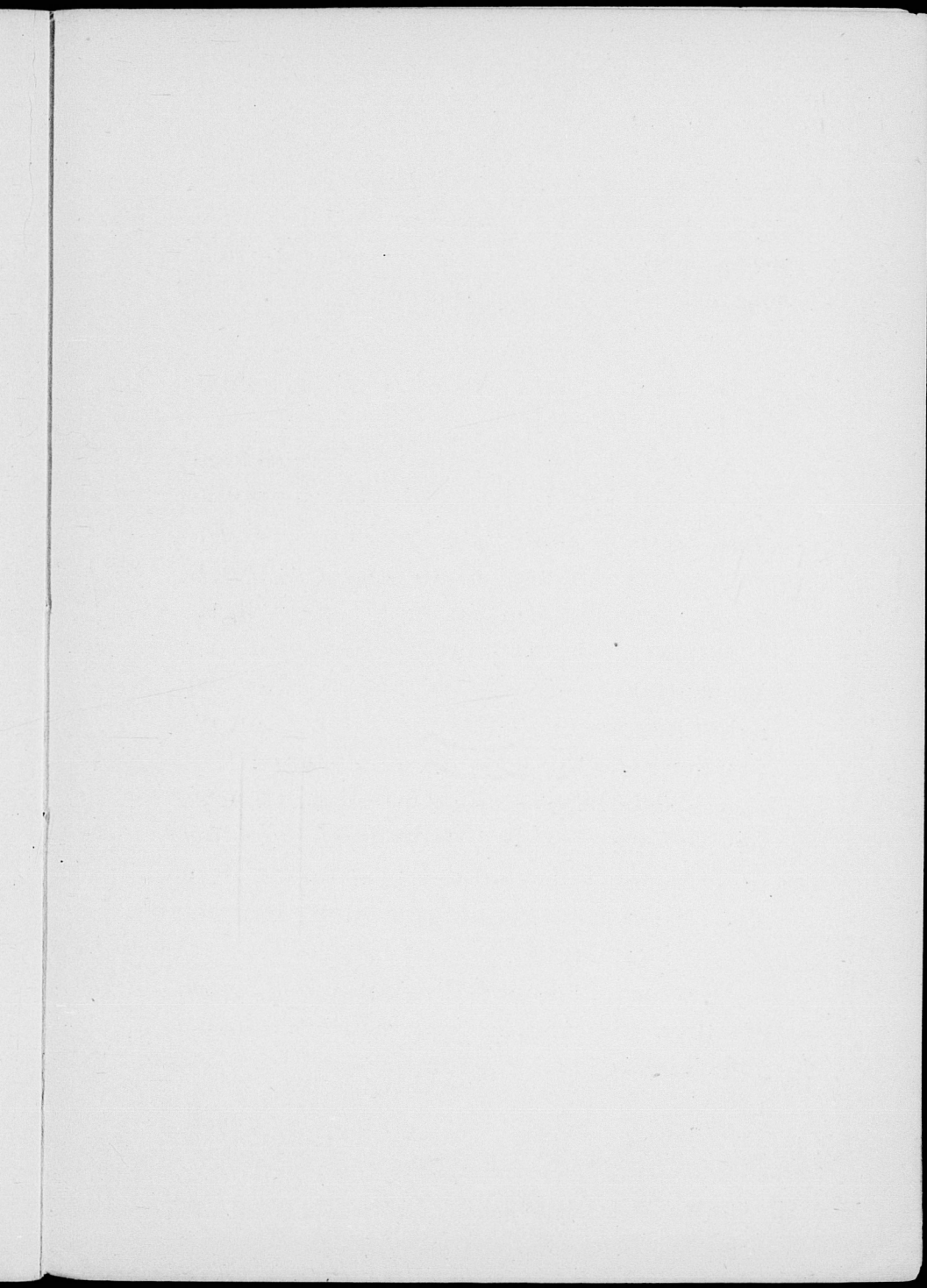
„De Staten van *Noord-Brabant* hebben „besloten als volgt :

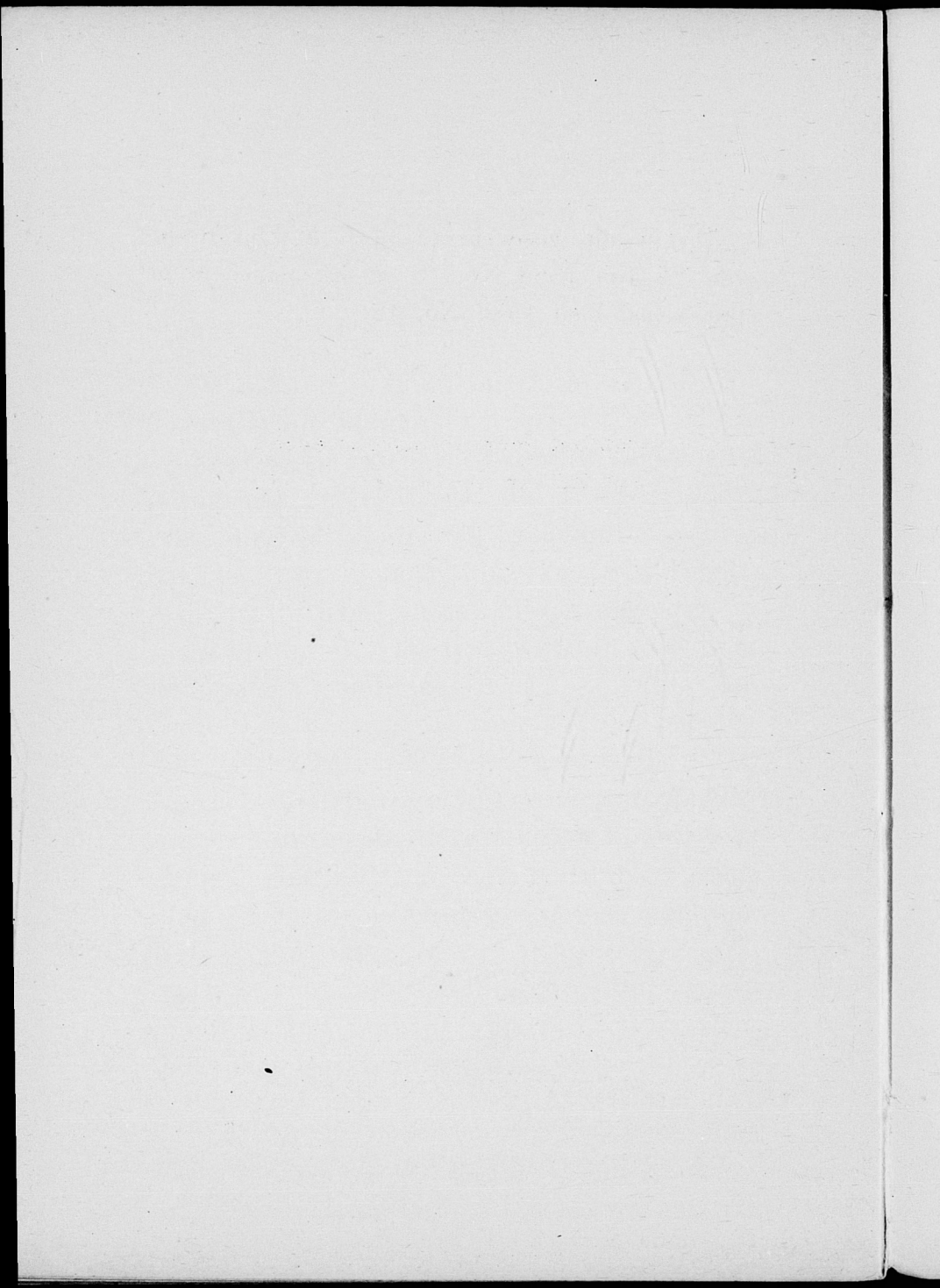
„Artikel 3 van het bijzonder reglement „voor het waterschap „de Binnenpolder „van *Geffen*” onder de gemeenten *Geffen* „en *Oss*, (provinciaal blad van 1874 No. 3) „wordt gewijzigd en zal luiden als volgt:

„ARTIKEL 3. De jaarwedde van den „Voorzitter bedraagt *f* 15.—, die van „ieder Lid van het bestuur *f* 10.— en die „van den Secretaris-Penningmeester *f* 40.—.

„Als schadeloosstelling voor het voeren „der schouwen wordt door den Voorzitter, „door ieder Lid van het bestuur en door „den Secretaris-Penningmeester genoten „*f* 1.— per dag.

„Deze schadeloosstellingen zullen geza- „menlijk het bedrag van *f* 12.— in het „jaar niet te boven gaan.

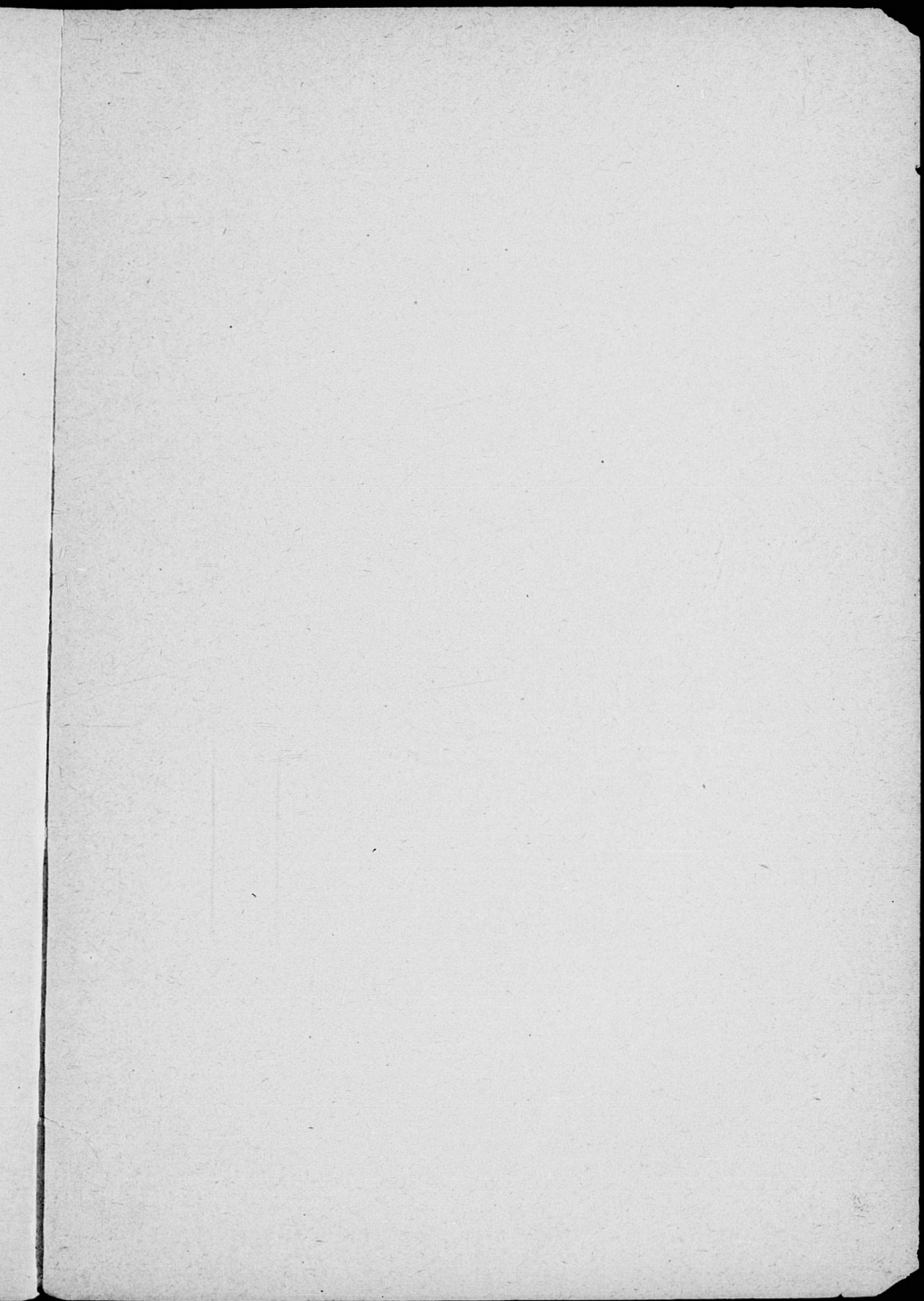

Dit besluit, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 22 Juli 1888 No. 23, is opgenomen in het provinciaal blad 1888 No. 18.

Instituut voor Rechtsgeschiedenis
der Rijksuniversiteit te Utrecht

K 46864-S

Re